

312014

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ నంబర్ జూన్ నెల 6-వ తేది బుధవారము

No. 56

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర శ్వేతమాస బహుళ తృతీయ

నందిక ౫౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారీచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

249, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి

చింటిపిల్లల ఆరోగ్య
వ్యాధులకు నిరస
య కరమగును.

"FIFTEEN POINTS FOR MOTHERS."

That is the name of the
invaluable book-let given free
with every bottle Woodward's
"Gripe Water," the one safe
remedy for all digestive ailments
in babies and young children.

Here is one of the points
"Never put baby to sleep using
so-called remedies which contain
narcotics". Woodward's Gripe
Water" is free from all dangerous
drugs.

దీనితో కూడ పిల్ల
లు పిల్లలకు తెంచవల
సిన విధములన్నియు
ప్రాయబడిన పుస్తక
ము ఉచితముగా పం
పబడును. 41 8

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,
79-87, Fortoss Road, London N. W. 5.

విషియాటిక్ గవర్నమెంటు

సెక్యూరిటీ లెఫ్ అస్యూరెన్సు

కంపెనీ లిమిటెడ్,

హెడ్ క్వార్టర్స్: బెంగళూరు సిటీ

విక్రయశీలకర్యములు తక్కువ ఖర్చులను
వాక్కుదార్దనాక్రమణను పంపిణీ చేయబడును
ప్రీమియములు మిగిలినట్లు, అటోమెట్ నాన్ ఫ
స్టార్. డిజిటల్ సాలిసిడార్లు రక్షణోపాయముగ నియంతు
లు, ప్రైవేట్ టెలిఫోన్ స్టేషన్లను సరించి అనేకలాభములు చే
కూరుల, సిరా సివామిమీద వాలిసిడార్లు ఆభ్యుదయిస్తుబ
డలు, గ్యారంటీ పరండన, స్త్రీపురుషులందరకు యిష్టాం
క్ష్ వాలిసి ౫ ౧00 నుంచి కలదు ఆర్జన్ నీయమైన ఏజెన్సీ
రెటెలు, రిజిస్టర్డ్ వినియోగములకు ప్రాయోజు.

V. Rangaswamy Esq, B.A.B.L.F.C.I
General Secretary,
Bangalore City,
Messrs. P. K. RAU & Sons.
Chief Agents for Madras Presidency.
3, Mankar Nallamuthu St. G. T. Madras.

"ఏజెంటు కావలయును"

విజయం దన్ను బెల్లూరిలోను కిరస్ట్ లోను
ఆర్జన్. ౩ నీజంబుగ పనికేయ పంపిణీయల భుజా
మనభ్యుదయ కోలు సయ్యున్నాడు.

నం 1236 ను వాడుకదాక్కును పర్యవేక్షకులు

శివశక్తిగాను (1-10)

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి నాథ)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8
నిలడు క్యాలిగ్రాఫైండు ఫెడర్ పైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము } ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధాని, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ప్రశ్న
శివశక్తిగాను గుండు 5 ప్రశ్నలకు కాగిత.
ప్రాయోజు రు 1-0 0 పై ప్రతివ్యక్తి
0-4-0 ప్రశ్న ప్రాయోజులను తెలుపవలెను.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

26, బాదే, మదాసు.

ఆనందకుటీరము, 3, బైరాగిమఠం వీధి,
మదరాసు

దేవుడు పొమ్మస్కాల్ లెట్ అనగా, (బరిగ్గి చెడు)	8	3	0
కాంగో 8 చి	1	0	6
శవరు 4 చి	1	2	0

జికిరి, జమ్మామశీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2

ಶೌಂಭಾಯ (ಇಂಡಿಯಾ)

వల దబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; బి. పి. పహా 0-0-0,
ఈ రెండును కాయన పూటల రు దిన దీక్ష, గడ్డి
కలహా, బీర కాయనలపను వదిలివేయ. దక్క వదిలివేయ.
జున్ను, తొక్కెనీ, పప్పు, మినుగులు - మున్నగువాలు.

చన్నపురి కార్యరేషను

మాంబళమునకు త్యాగరాజపురముని
నామకరణము జేయుట

కార్యరేషను ఉద్యోగులకు సెలవులు

చన్నపురి కార్యరేషను పథ్యముక్కు సాధారణ పథ్య
జేతము నిన్నటి సాయంత్రము దిల్లీ గోపతిరాజుల సామి
తెట్టిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. శుభానంద మున్నది
యిద్దరు పథ్యముల సభకు హాజరై మాంబళమును "పానగల్లు
పురము"ని నామకరణము జేయుటనుగూర్చియు, అధ్యక్షులు ప
థ్యుల ప్రసంగములందు చీటికికాటికి ఆధ్యక్షతర్పెట్టుటకుగల
మాక్కులనుగూర్చియు తీవ్రమగువాదోపవాదములు జరిగెను.
ఈ సందర్భము కేంద్రములనుగూర్చియు, కార్యరేషను ఉద్యో
గులకు వేసవికాలముందు సెలవు తొనగించుటకుగూర్చివాద చర్చ
జరిగెను.

వి. చక్రయ్యతెట్టిగారి ఉపపాదనపై వరుసగా రి మాన
ములు కార్యరేషను సభలకు హాజరుగానందున సభ్యత్వము ర
ద్దుజేయబడిన ఆర్. డబ్లియం. రామగారి సభ్యత్వము పునరుద్ధ
రింపబడుటకు సభనా రామొందిరి.

ఇండ్లుకాలిన బీదలకు నష్టపరిహారము

చూరై, అంగమ్మార్ కోవిలవద్దచెట్టిపరిచేరియందు
బీదలయొక్క గుడిసెలు శుభానంద 100 దహించబడినవియు,
అందుచే నిర్వాహ్యులగు వారికి నష్టపరిహార మొసంగుటకై అన
గా వారు తిరిగి గృహములను నిర్మించుకొనుటకుగాను పరికర
ముల సొసంగుటకు కమిషనరున కధికార మొసంగవలసినదిగ
అధ్యక్షులు నుడివరి.

రు 500 లకు మించకుండ కొంతమొత్తము నీవనికై కమి
షనరుగారివరము జేయవలసినదని శ్రీ. సత్యమూర్తిగారు ఉపపా
దన గావించిరి.

రు 1000 లకు మించని మొత్తమును విసంగవలసినదిగ
నీ. మనిసామినాయుడుగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

శాటిదినము చేసివత్తిడి రైలుస్టేషనువద్దకుడ కొన్ని
గుడిసెలు దహించబడినవని శ్రీ. సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు
తెల్పిరి.

రెండు ప్రదేశములందును గృహనిర్వాహమునకు పరికర
ముల సొసంగుటకై శ్రీ. మనిసామినాయుడుగారి ఉపపాదన
కుద కంగీకరింపబడెను.

ఉపసంఘముల జీవితకాలము

కార్యరేషను సభవారిచే నియమించబడు ఉపసంఘ
ములు నియామకమైన లేదేమిదీ చూడు మాసములలోపుగా
నిజేడికను తయారుజేయనినో అవి రద్దు అగునటుల పథ్యవారు
28-3-27 న తీర్మానము గావించిరి. తైత్తిర్యారము ననుసరించి
(1) పత్తా-మాపురియార్లపై జేపి కొ కమిటి (2) పట్టామయ్యవి
సివత్ చట్టసవరణ పథ్యము, (3) స్వదేశీయపుల పథ్యము.
మాద్రాసాయంత్రమును సావించుట కేర్పరుపబడిన పథ్యము,
(5) పీపిల్సుపార్కును అభివృద్ధిజేయుటకు నియమించబడిన పం
థ్యము, (6) ఆయవ్యయతట్టికను పరిశేయసంఘము, (7) ఉ
ద్యోగుల తగ్గిందు సంఘము అను పై సంఘములు రద్దుగా
బడెను.

వి. చక్రయ్యతెట్టిగారి యుపపాదనపై, అంజిల్లో సరి
అనవదించగ పై సంఘములు తిరిగి పునరుద్ధరింపబడుట కామొ
దింపబడెను.

వెంకటసారాయణ పార్కు

17 దివిజనులో కమిషనరు దిల్లీ జి. వెంకటసారాయణ
యణసాయణుడుగారికి గల పలుకుబడినిబట్టియు, ఆ దివిజనునం
కు తోటను నిర్మించుటకు వారు పాటుబడినందునను అవ్వభుజం
కోడ్లనందున్న తోటను వెంకటసారాయణుడుగారిచేరి. పిలవ
వలెనని సదరుదివిజనుపాఠులు గావించినప్రకారము ఆమొదింప
వలసినదిగ అధ్యక్షులు కథార్పించిరి. చర్చలేకుండనే సభనా
రందులకు సమ్మతించిరి.

త్యాగరాజపురము

"మాంబళము స్పీ-ముజయప్రదముగటకు పానగలరావా
గా కొ న ర్చి న సా య ము కార ణ ము గా
నూం బ ల ము లో ని కొంత భాగము
ను, పులియూరులోని మరికొంతభాగమును కలిపి "పానగలపు
రము"ని నామకరణము జేయవలసినదని కమిషనరుగారు ప్రాస
యించిరి. "పురము" నకు బదులు "నగర" మని మార్పుజేయ
వలసినదిగా డాక్టరు. మల్లయ్యగారు సూచించిరి.

మేము
మీకు
సహాయ
మొనర్చ
గలమా?

మీ భోజనపదార్థము లెప్పుడు జిడ్డుగాను, అనవ్యక్తముగా
నుండకుండునట్లు నర్పుటకు మీరు మేము సలహా చెప్పగలము.
మీ ఆహారమును కోకోజము తోనే వండునట్లు దృఢనిశ్చయము
చేసుకొనుడు. వంటవానిని నేతిని ఉపయోగించకుండునట్లు జ్ఞా
పింపుడు. అది తరచుగా చెడిపోవును. కలవటము చేయబడి యుండును.
కోకోజము తోనే వండునట్లు పట్టుదలతో నుండుడు. ఇండియాలో
దొరకగల కూరగాయలనుండి తయారు కాబడిన నూనెలలో కెల్ల
నిర్మలమైనది. కోకోజము తోనే వండిన, పదార్థములు జిడ్డుగానుండు
టనునది మరపునకు వచ్చును. ఎక్కువమంటమీద వండినప్పటికి,
మండుటగాని పొగపారుటగాని సంభవించదు.

Cocogem

అన్ని వంటపనులకు

కోకోజమే ఉపయోగింపుడు.

Agents:—

2

ALFRED YOUNG & Co. Ltd.,

4149

Post Box No. 40, MADRAS.

శ్రీ. సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదన గాజేపించుచు కార్యరేషను వారు తమకును, నగరమునకును సంబంధించిన విషయములను విచారించక ఆరించని వారికి నిరర్థకముగ గౌరవములను పంపివెట్టుటకు కారణమారయవలెనని వచ్చును. ఇట్టి గౌరవమును బొందిటకు పానగలరాజుగారు కార్యరేషనుకు కావించిన వేప విషయ ప్రశ్నించిరి. కార్యరేషను కమిషనరుగారికి గౌరవమును బడయుటకై నా కొంత కృషి సలిపి యుండ నచ్చును. విషయ ఆ విషయము క్లిష్టతగలిగి నిర్ణయించబడినది. అందును గూర్చి తాము ప్రస్తుతమేమియు చెప్పటానుటలేదు. పానగలరాజుగారికి వచ్చితిని రాచకొయ్యలందు నివగ్గులై ఒకానొక వక్షువునకు జేరియున్నార. వారికి ప్రతిభూల పక్షవాదులెండకో గలరు. నగర పాలక పథ్యమును వారిపేరు చిరస్థాపితముగ జేయుట కేమిపావులు గలరు? మరొక పథ్యమును శ్రీనివాసయ్యంగారి పార్కు అని నామకరణము జేయవలసినదని తాము ఉపపాదించిన పథ్యవారానికి సమ్మతించురా? ఈలోకమును విడిచివెట్టి వారినిగాని, లేక రాచకొయ్యలందు ప్రతికక్షులు లేనట్టివారినిగాని పథ్యవారు యీ విధముగ గౌరవించి పవచ్చును. ఎక్కడ నో ఒకచోట యిట్టి వానికంటె ఉండవలెను. ఒకానొక వక్షువునకు జేరిన రాచకొయ్య వేలెలకు పురపాలక పథ్యు వ్యవహారములందు చొప్పించ మోడరాదు. మాంబళము ఎడారివెట్టిడి పానగలరాజు సవతికల లాగవలెనే ఆరోగ్య కాళాధికారియగు డాక్టరు రాఘవేంద్రరావును కార్యరేషను ఉద్యోగమునండి తొలగించుటలో కార్యరేషనువారికి పానగలరాజుగారు ఆపకార మొనరించిరి కార్యరేషను వారొకప్పుడు కలవలియుండిరి, దానినిప్పుడు సభవారిల మునుపలెనే కార్యరేషనుతో సంబంధము లేనివారిల ప్రేక్షకులెట్టులకంటె సారాయణసామి చెట్టి నగరమని పిలువగూడదా? యని వచ్చిరి.

శ్రీ. టి. పి. మీనాక్షి నుండరెడ్డిగారు "పానగలరాజు" నుటకు బదులు "త్యాగరాజనగర" మని పిలువవలెనని సవరణ నుపపాదించుచు మాంబళముస్పీ-ముజ ప్రదేశపెట్టు

టకు త్యాగరాజశెట్టిగారికి విగుల ప్రయత్నించి, విశేషముగ తదభివృద్ధికి తోడ్పడినది వచ్చిరి.

బహు అహమ్మదాగారు సవరణను బలపరిచిరి.

శ్రీ.బ్రహ్మ సత్యసారాయణగారు సవరణను బలపరిచుచు, త్యాగరాజశెట్టి నగరమని నామకరణముగావించిన పథ్యులకెవరికిగాని అయిష్టముగ నుండవలసినది వచ్చిరి.

శ్రీ. పి. రామస్వామిముదలియారగారు మాట్లాడుచు పానగలరాజుగారిమొనర్చినదిగాని, ఏమిగావించియుండి నిదివయ్యమై గాని మైమరచి ప్రసంగించుట కేవలము ఆనవసరమనియు, పానగలరాజుగారు ముద్రియెయ్యండి యాస్పీ-మును ప్రదేశపెట్టుటకెట్లు తోడ్పడిరో కమిషనరుగారు ప్రాసనవానిని ఒట్టియే తెలియుచున్నదనియు వచ్చిరి.

షాఫీ మహమ్మదుగారు:—ములబాదరైలుబండివిషాదవరికివినయమేమి?

అధ్యక్షులు:—దానితో మనకిపుడెట్టి సంబంధమునలేదు.

శ్రీ. పి. రామస్వామిముదలియారగారింకను మాట్లాడుచు పానగలరాజుగారు మాంబళము స్పీ-మునలే! చాలా కృషి సలిపి యుండిరిని యీ పానగలరాజుగారు తమకై తామిట్టి గౌరవమును కోరి యుండలేదనియు వారిపుడు ముద్రిపదవినిండి తొలగి వాద ప్రతివాదములకన్నిటికి దూరమైయున్నారనియు విషయ సవరణయొక్క భావముతో తానంగీకరించుచున్నామనియు తమ నాయకునిపేరు పిలువబడుటకు పానగలరాజుగారు విగుల పంపిసికురనియు వచ్చిరి.

పీదప త్యాగరాజనగరమని పిలువవలెనని సవరణపైగా ఉపపాదించిన సవరణ అమో

కార్యరేషను ఉద్యోగులకు సెలవులు

కార్యరేషను ఉద్యోగులకు సెలవులు

జేయువారికి వేసవికాలముందు 15 దినములు సెలవులొసంగుటనుగూర్చినవిషయ మధ్యక్షులు సభవారి కెడకవంచిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు పై విషయము గాజేపించుచు కార్యరేషనుకు పనిజేయువారికి ఈ కలవు

లాసంగిన వెలుపల పనిజేయు ఉద్యోగులను, తమకు కొంత సౌకర్యమును కల్పించెదననియు, కార్మికులను ఉద్యోగులకు సెలవులొసంగు తేద్యులను ముఖ్యమంత్రివరకు, 15 దినములు వరకు కార్మికులను ముఖ్యమంత్రివరకు ప్రజాపిత కార్య ములకు భరణముకలుగుననియు, వెలుయుచో పనిజేయు కాల మును ముఖ్యమంత్రివరకు పంపింపబడినది.

ఉదయము 8 మొదలు 11 గంటలవరకు ఏర్పాటు జేయవచ్చునని నిర్ణయము పట్టిరి.

అంతట పరిశ్రమ ఉపమోచన శా. కే. పి. చంద్రమౌళి నగరంబు దు కార్మికులను పనిజేయుచు ఉద్యోగులు ఎర్రని ఎం దిలో పాటుపెట్టెడి, కార్మికులను పనిజేయువారు పని ముగి పంపింపబడిన పనిజేయుచున్నారని పట్టిరి.

ఈ విషయము సంబంధమున కింతటితో విరమింపబడి నదిని నిర్ణయించి పట్టిరి.

చెన్నపురియందు పనిగొనగలములకు లై సెన్సు లాసంగు విషయమును గూర్చి చర్చించుటలో పట్టణమందలి కొన్ని వస తిగ్నములందు కల మతభేదముల పాటించి కొందరు మతము లను రానిచ్చుట లేదనియు, కావున అట్టివిభేదములను పాటించ వలసినట్లు కార్మికులను వారు నిబంధన గావించవలయునని వి. చక్రవర్తిగారు పట్టిరి. కాని అధ్యక్షుల సవరణ ప్రస్తు తము సక్రమమైనదిగాదని నిర్ణయించిరి. పిదప చిత్తునిబంధనలు సభవారిచే ఆమోదించబడినవి.

మాంస విక్రయమునుగూర్చి వెనుక నోకమారు కార్మి కులను వారు తీర్మానమును గావించియుండిరి. ఆ తీర్మానము ప్రకారము మార్కెటులందు తప్ప పురపేటలందు మరెచ్చటను గాని మాంస విక్రయమును గావించుట ఆరోగ్యానర్థకమని నిర్ణ యించి యుండిరి. యీ తీర్మానములను మార్కెటు సమీప భాగము తగి డివజలలో నివసించు ప్రజలకు చాల యిబ్బంది కలుగుచున్నదిని అభ్యర్థించి పట్టిరి.

ఈ విషయము (ఆరోగ్య) స్థాయి సంఘ విచారణకంప బడ వలెనని యన్. జి. రంగరామమూలంబు రుపపాదించిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు మాట్లాడుచు నీటి ప్రామాణ్యాలికి కమిటియందు దస్కతు చేసియున్న అధ్యక్షులై యీ విధమున అభిప్రాయమును వెల్లెచుచుటకు ఆశ్చర్యమును ప్రకటించి పిదప మాంసమును విక్రయించుటవలన నగరా రోగ్య ము నకు భంగము వాటిల్లునని పట్టిరి.

శ్రీ సింగారవేలకెట్టిగారు ప్రైవేట్ ప్రాయముతో నేర్పరించిరి. పిదప ఆరోగ్యస్థాయిసంఘమున కీవిషయము విచారణ కంపబడినది.

శిశుసంరక్షణ కేంద్రములు

ప్రభుత్వము నుదరాను ప్రసూతి, శిశుసంరక్షణసంఘము వారిచే నిర్వహించబడుచుండెడి, పెరంబూరు, పాలయము, ఇంతాద్రిపేట, మిరాసాపాలెంపేటలందున్న శిశుసంరక్షణ కేంద్రములను సదరు సంఘయాజమాన్యమునుండి కార్మికులను వారు తమనిర్వాహకత్వముక్రిందికి తీసుకొని తామె స్వయముగ సదరు సంఘమువలెనే నిర్వహించవలెనని శ్రీ యల్. సి. గురు సామిగా రుపపాదించిరి. ఈయభిప్రాయమున కధ్యక్షులు ఆమోదమును తెల్పిరి.

నిమ్మజాతులప్రతినిధియగు గురుసామిగారు ఇందు కగు ధనమునకై ఈ విషయమును ప్రైవేటుకవిషయమనిపించుట యేల తెలుపుకొనరాదని బహు అహమ్మచుగారు ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షులు:- సభలో కేసభ్యునిపైగూడ నిట్టి యా రోపణలుగావించబడుట సేనంగీకరింపజాలను. డాక్టరు. ము త్తులక్ష్మిగారిని విషయమై కాన్సిలునందు తీర్మానమునకు నోటిను నొసంగియున్నాడు.

సభ్యుమార్తిగారు:- యత్తులక్ష్మిగారే కాన్సిలుగాడు. కాన్సిలో లొకసభ్యురాలు.

బహు అహమ్మచుగారు తమ యావస్థాపము నింకను సాగించిరిగాని అధ్యక్షులు మాటిమాటికి అధ్యంతర పెట్టి జూచిరి.

బహు అహమ్మచుగారు మాట్లాడుచు అధ్యక్షులెట్లు సభ్యులతో తామును సభ్యులందరి సభ్యులమే యనియు, సభ్యుల నిర్ణయించుటయే అధ్యక్షుని పనిగాని, ఉపాధ్యక్షులకు ప్రసం గముల కద్దువచ్చుట కాదని ను పట్టిరి.

అధ్యక్షులు:- సభ్యులు చెప్పువిషయము సరియైనది గానిచో నేను దానిని సవరించవలెను.

బహు అహమ్మచుగారు:- మీరట్లు చేయరాదు. ఆది కేవలము దుస్సహాయము.

శ్రీ. బి. పి. మినాక్షి సుందరంపేట్టిగారు మాట్లాడుచు అధ్యక్షులు సభ్యులను నాటకములలోపల ఎడతెగని సంభాషణలను జ. గురుప్పదనియు, అధ్యక్షులు మాటిమాటికి సభ్యుల ప్రసంగముల కదువచ్చు ఆచారము మరే యితరసంఘములను నుండినట్లు, అట్టి యాచారము గౌరవప్రదమైనది కాదనియు పట్టిరి.

అధ్యక్షులు:- మీ నాక్షి సుందరంగారిచేత నేను పాఠము జెప్పించుకొనబోవుటలేదు. సభాకార్యక్రమము నెట్లు నిర్వ హించవలెనో నేనెరుంగుదును.

సభలో జరిగెడి గందరగోళము, విపరీతధ్వనివలన చర్చించెడి విషయ మేమో తెలిసికొనుట దుస్సరముగ నున్నదని ఆం జిబోసతిగారు పట్టిరి.

శ్రీ సభ్యుమార్తిగారి విషయమును ఆరోగ్య స్థాయి సంఘ విచారణ కంపపలెనని యుపపాదించుచు పట్టణముం దనేకవందల శిశువులు దినమున కొకతూరి స్నానము చేయుటకు దుటవలన గాక తినుట కొకపూటయైన లిండిలేని దుర్భర దారి ద్రవ్యము వలన మరణించుచున్నారనియు సరియగు విధానము లేనిది యిట్టి ఉపపాదనలతో సభవారికడకు పరుగుడుటవలన ప్రయోజన విషయములేదని లేదని పట్టిరి.

సభవారు సభ్యుమార్తిగారి ఉపపాదన శామోదించుచు శిశుసంరక్షణ సంఘమువారు మరలెందు మాసములవర కి కేం ద్రములను నిర్వహించుటకై కొంత సౌకర్య మొసంగవలసినదిగ కవిషయమగుట కధికార మొసంగిరి.

పిదప ఒకటిరెండు విషయములు చర్చింపబడిన పిదప సభ ముగిసెను.

స్వాభివృద్ధినియసంఘము, నూజివీడు

పైసంఘముయొక్క పదవార్షికోత్సవము నూజివీటి పుర మునందీ నెల 10 తేదీన జరుగును. కాన సభ్యులెల్లరును రా బ్రాధితులు.

(కార్యదర్శి.)

శ్రీపరమహంస నచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారి ఆంధ్రదేశయాత్ర

పై యోగీశ్వరులవారు వంగోలు, చీరాల, కేసరె, గుంటూరు, నర్సరావుపేట మొదలగు గ్రామములందు ఉపన్యాసముచేసి 8-8-28 వ తేదీ నచటనుండి వినుకొండకువెళ్లి ఉపన్యాసముచేసి 6-8-28 తేదీ నచటనుండి బయలుదేరి మంగళగిరికివెళ్లి ఉపన్యాసము చేసి అచటనుండి 8-8-28 వ తేదీకుక్ర వారం సాయంత్రం 4 గంటలబంధంలో బయలుదేరి 4 1/2 గంటలకు బెజవాడలో దిగి ఆరంభోపేటలో నుండు శంకరమఠ మనకు వెళ్తుదురు. వారిని దర్శించువారు నచటనువెళ్లి వచ్చింప బచ్చును.

చిలుకూరు వెంకటగోపాలరావు, వినుకొండ.

చిన్న అన్నలూరు మజిరా కుదుములదిన్నెపాడు, వివాహచట్ట ఖండనము

1928 సంవత్సరం మే నెల 29 తేదీని వివాహక వయో నిర్ణయ బిల్లును ఖండించుటకు మాయూరిలో బహిరంగసభ ఒకటిజరిగెను. భూస్వామియు పంచాయితీకోర్టు మొదలగువారు బ్రహ్మశ్రీ మొదలి రాఘయ్యగారు అగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి. చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి వైకుంఠ బ్రాహ్మణులు విశ్వబ్రాహ్మణులు స్త్రీలును ఆసేకులు సభకు హాజరైరి. బ్రహ్మశ్రీ భారతుల సుబ్బరాయశాస్త్రిగారు హిందూ మత ధర్మములను నిరూపించుచు యీ బిల్లులు సనాతనపథ తులమిద ఆధారపడియుండు వివాహముయొక్క ముఖ్యసూత్రమునే ఖండించుచున్నవనియు అట్లుచేయుట పూర్వచారకరాయణులకు విశ్చిలీ అన్యాయమనియు ఉపన్యసించిరి. అంతట మహారాజశ్రీ కొండ్రాజు వెంకట్రామయ్యగారు పై సంగతులను ఇంకా కొంతవరకు ప్రజలకు తెలియునట్లు తేటపరచిరి అంతట యొకగ్రీవముగా యీ తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదించ బడినది.

దీని ఆసెంబ్లీలోను మద్రాసు కౌన్సిలులోను క్రమముగా శాసనసభలోను డాక్టరు ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారివలన ప్రవేశ పెట్టబడిన వివాహవయోనిర్ణయ బిల్లులు సనాతన హిందూ ధర్మములకును స్వేచ్ఛిత శ్రుతులకును కేవలము విరుద్ధమనియు విశ్చారియా మహారాజు మొదలగు పరిపాలకులవలన హిందూదేశ జనులకు యవ్యబడిన ప్రతిజ్ఞలకు భంగకరమనియు హిందువులవలన అతివనిత్రముగా నెంచబడుచున్న వివాహ కర్మకు మూలస్థానములను కాబట్టి సదరు బిల్లులను గవర్నెంటువారు త్రోసివేయవలెనని యీ సభవారు ప్రార్థించుచుచున్నారు. (ఒకవిలేఖరి.)

హిందూ సిక్కు నాయకుల ప్రకటన

ప్రభుత్వమువారి యశ్రద్ధను తీవ్రముగా ఖండించుట లావకోరు, జులై 8:- అంబాలాజిల్లా, హాపరి తహసీలుకు చెందిన మాలిక్ పూర్ గ్రామమున బక్రీద్ పండుగ నాడు జరిగిన కొట్లాటలను గురించి, లా లా ధు ని చంద్ర తారా చంద్, మి కి 24 సిక్కు హిందూనాయకులొక ప్రకటనను గావించినారు. దానిలో ప్రభుత్వమువారు తగుశ్రద్ధను చూపనందుకును, ఇదివరకు వధ్వనానములు లేనిచోట కట్టించి, తగాదా పెట్టినందుకును ఖండించుచున్నారు.

ప్రకటన

గ్రామములలో పశువధ కైకబేలాలను నిర్బంధించుటదీని మేముతీవ్రముగా ఖండించుచున్నాము. ఇదివరకు కబేలాలలేని గ్రామములలో ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తవాటి నేర్పాటుచేయుటచేత మనమహమ్మదీయసాదరులు తమకు గోవులను చంపుటకు హక్కుగలదని తలచుచున్నారు. క్రొత్తకబేలాలను నిర్బంధించుటకు ప్రభుత్వమువారిని బోధించుచున్నాము. హిందువులు అధికముగా నున్న అంబాలా జిల్లాయం దిట్టిపద్ధతివలన చాల ప్రమాదమని, మేము తలచుచున్నాము. బక్రీదునాడు మాలిక్ పూర్ గ్రామం గోవులను నిషేధించకపోవుట చాల అవ్యక్తమని మేము తలచుచున్నాము. ఇదివరకు గోవులేని యూరిలో క్రొత్తగా నియోభావమును ప్రవేశపెట్టియు, హిందువులకును మహమ్మదీయులకును తీవ్రవిభేదములున్నసంగతి యెరింగియు బక్రీద్ నాడు అల్లరులు జరుగకుండ నే జాగ్రత్తయు పుచ్చుకొనక పోవుటవలన పండుగనా దింత రక్తపాతము జరిగినది. బక్రీదుకు ముందు హిందువులను మహమ్మదీయులకు తీవ్రవివాదముల సంగతి తెలిసికొని పోలీసువారు 107 సెక్సుక్రింద బామీ నివృత్తులసినదిగా కొందరు హిందువులను కొందరు మహమ్మదీయులను కోరిరి. మహమ్మదీయు లిచ్చిరికాని, హిందువులు నిరాకరించిరి. అందుపై వారు కారాగారమున త్రోయబడిరి. ఇది చాలా మంచిదైన వారు బయట నున్నయెడల చాల ప్రమాదము జరిగియుండెడిది. విధులలో పోవుచున్నవారిని ఆకస్మాత్తుగా నెదిరించి చంపుట మేము తీవ్రముగా ఖండించుచున్నాము. మహమ్మదీయులు కొందరు హిందువులపై బడిరి. ఒక సిక్కు పోలీసును కూనీచేసిరి. మే మందరము హిందువులను సిక్కులమైనను జాతిమతభేదములవలన మేము దీనిని ప్రకటించుటలేదు. మే విట్టికలములను జూచి సిగ్గు జెందున్నాము. అంబాలా జిల్లాలోని హిందూ మహమ్మదీయు సిక్కులరజలి మతావేళముచే జరిగిన కొట్లాటలను మరచి తమ సహజస్నేహ భావమును పునరుద్ధరించెదరని నమ్ముచున్నాను. (కీ. పి.)

ప్రొద్దుటూరు ము. కోర్టులో

అస్సల్ నెం 1198/1927
వాది:- తిరుమలరెడ్డి, ఆశ్వత్థరెడ్డి.
ప్రతివాదులు:- వన్న పురెడ్డి, శేషారెడ్డి, చాపురాళ్ల పల్లె, ఆత్మకూరుతాలూకా వగైరా.
ప్రతివాదులు వాదికి 18-12-1924 తేదీన వ్రాయించిన ప్రాసోటుబాబరు బాకీ యా 146-12-0 లకు తేటపైన పైదావా 14-8-1928 తేదీన విచారణ కాబడును.
సి. యస్. నరసింహాచార్యులు-వకీలు.

అమితమైన సువాసన
విడువక తటాయితలే సబ్బును వాడుటచే మిచ్చుమునందుగల నెల నెలవంటి స్వచ్ఛతను అల్పసేయుండును.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3433
MADRAS.

సీసీరు ముస్సోలిని-ధండశాశనము

[జరుగుమిల్లి సాంబశివరావుగారు, బి. ఎ.]

అత్యధున ప్రతిభాశాలి

సాధారణ జీవితమునాథులకు రాజ్యాంగమునకు సర్వాధికారి మగుట

1

యూరపులో యుద్ధానంతరమున ముస్సోలినిగా రొక యుగపురుషుడు. ప్రపంచమునకు, జపానునడి, స్వాత్ ప్రాంతములకు ఆతనియందే దృష్టిని బరపెను. పార్లమెంటు పదవిలో గుడుగొన్న పాలనము ఆతనికి బొత్తుగ గిట్టెను. దానియందే దాతకి నమృతములేదు. అదేయొక కళంకసహిత మగు పాలనమని ఆతని యభిప్రాయము. ముస్సోలినిగారి ప్యాసిజము నేటిదిగాను మకియాలను రాజకీయ చారిత్రములకాలమునండి వాడుకలోయన్నదే మకియాలను కయ్యడివైనవనూ నము. ఇటలీలో, ప్యాసిజము వలకుబడికి మేరలేదు. కాని ఇటలీ పరిపాధువాటి పోలేదు. యూరపు ప్రభుత్వములలో క్రొత్తగా దానిని ప్రవేశపెట్టిరి. కొంతసేపు వారికి అది ప్రమాదకరము గనుండవచ్చును. లిబరలిజమును రూపొంది నిరంకుశపాలన మను ప్యాసిజము ఏర్పరచినది. కమ్యూనిజమును—సమిష్టివాదము—ఉక్కగొందినది. “జనంబులను ఈ సంగతులను తెలిసికొనవలెను. విగ్రహారాధన మీరేదు లేనివాని నెట్టి సాంప్రదాయములు పనికిరావు” అని ముస్సోలినిగారు ప్రకటించిరి.

ముస్సోలిని జననము

ముస్సోలినిగారు జన్మమెత్తినది కన్యకలకు కన్యకలకు పుట్టినందున అతని తండ్రి నారాయణయ్యగారి నుంచెను. కంటపూటినాడ ప్రారంభించెను పదరాసికవ్యములు ముస్సోలినిగారు పదిరి ఆధికపరిశీలులు అనకులముగ లేవు. తుద కీలులైననేమి యుపాధ్యాయపదవికి అర్హులు పట్టమును పొందుకొనిరి.

సమిష్టివాది

ముస్సోలినిగారు సోషలిస్టు, అనగా సమిష్టివాది. ఆయుధ్యునాస్తికి “అవంతి” ప్రతికా సమాదకర్తయను వహించెను. కొంతకాలమైనపిదప తానంతటానే స్వీటజర్మనుకేగి సోషలిజమునకు అందోళన సాగించెను ఉపద్రవకడని ఆతనిని స్వీట్జర్లందుండి పెడబొట్టిరి. ఇటలీకి తిరిగివచ్చెను. ప్యాసిజు సంఘములో చేరెను. ముస్సోలినిగారికి మతాచార్యులపట్ల విముఖత్వ మెక్కువ. శ్రీమంతుల పాడ కీట్టు, పెట్టుబడిమీద పన్నును విధించి ధనముగూడదనిరి.

అత్యధున ప్రతిభాశాలి

ముస్సోలినిగారు అత్యధున ప్రతిభాశాలి. ఆసాధారణ వక్త. నాయకత్వ ముని జన్మయందే యున్నవనిచిది. ఆతనికి కార్యక్రమములు అనవని లేనేలేవు. 1922 ఆక్టోబరులో మార్షి మానమున రోమునై కేగి తన యధికారమును స్థాపించెను రక్తపాతములేని విప్లవమును పూర్తిగ జరిపెను. ఇటలీలో కడు శమరత్నగల ప్రభుత్వమును నెలకొల్పెను. ఈకాలమున ఆతడు యుగపురుషుడే. నెపోలినును 19 వ శతాబ్ద ప్రారంభమున తాండవమాడినటులే 20 వ శతాబ్దమునందు ముస్సోలిని చారిత్రములో ప్రతిబింబించుచుండును.

కేరళమునంది కట్టబడి పనిచేయువారలలో ఇతనినే బేర్కొనవలెను. ప్రధానాధ్యక్షుడవనినేగాక విదేశాంగ మంత్రి యుద్ధమంత్రి, నాకాదళమంత్రి, వైమానికమంత్రి, దేశీయమంత్రి పదవుల నెలకొనియున్నాడు. కార్మిక సమస్యను సంగ్రహించుచున్నాడు. ప్యాసిజు ప్రేక్షియూనియనులకు పెద్ద ఆదరిగదిలో కుర్చీమీద గూర్చుండి ఎడట ఏరోజున ఏవిషయాలనువలసియున్నదో తెలుపు కార్యక్రమమును బెట్టుకొని పెక్కువయముల నుగూర్చి ఆలోచించి చిక్కులను సవరించి తీర్పులను జెప్పుచుండును. సభాకలన, విధానములను పరిశీలించి యుత్తరువులను జేయుచుండును.

అధున జ్ఞాపకశక్తి

ఆతనికి జ్ఞాపకశక్తి యధునము. ఆతని తీర్పులు దోషరాహిత్యములు. రాజ్యాంగసంబంధమున న్యవహారములను పరిష్కరించవలసినపుడు పూర్వోత్తరసందర్భములను తెలుపు కాగితములను, నెనుకటి కాగితములను తిరుగజేయునవసరములేదు. ఆ సంగతులన్నియు ఆతనికింటికి గట్టిపట్టుల మనోనిధిని తాండవ ముడుచుచుండును. “మంచిజ్ఞాపకశక్తి లేకున్న పాలించుట సాగ్గు” మని ఆతని యభిప్రాయము. ఏరోజు కార్మిక పనిపూర్తిగ పరిష్కారము తీరవలెను. మరునాటికి ఒక్కపనియు మిగులు గూడదట. ఏరోజు పని పూర్తియగునదికి ఆతనిబట్ల పరిశుద్ధము గ నుండవలెను. ఒక్కకాగితముగూడ మిగులుగూడదు.

ఆతనియందు అత్యధునము మూర్తీభవించినది. కాలమును వృథాజేయక ప్రతినిమిషమును మంచిపనిజేయుచుం

డును. ఆతడు పార్లమెంటుచర్యలయందు పాల్గొనను. పార్లమెంటు ప్రశ్నలు ఆసాంప్రదాయములవాసన ఆతనికి పడదు.

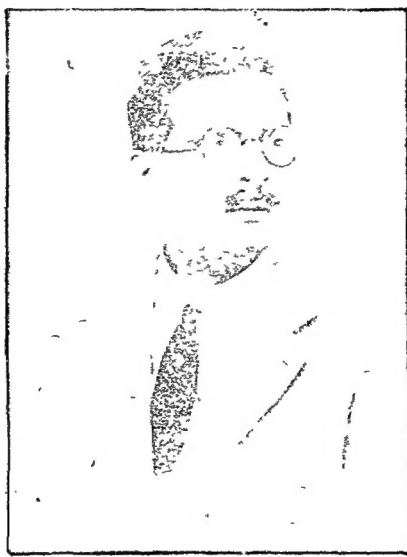
సాంఘికజీవనము

సాంఘికజీవనమున పాల్గొనడు. రాత్రి 8 గంటలు నిద్రించును. పదేండ్లకుండి ఒక బొట్టు ఆల్కహోలను గూడ రుచిచూచి ఎటుగడు. ఆతడు చుట్టలకు ద్రాగడు మెదడు, మనమును సుపయోగించి పనిచేయువారలకు పాగాతు ఆల్కహోలకూడదని ఆతని యభిప్రాయము. ఆధికసంఘముల నేర్పరచిరి. మంచి విదేశాంగ విధానము నేర్పరచున వాక్యాంతర్యము వరికట్టిరి. ప్యాసిజుదురంతయు లన్నిటిని సహించెడివాడు. మ్యాటియొటి హత్య ఇందులకొక దృష్టాంతము. 1928 ఎన్నిక నిబంధనలను ప్రవేశపెట్టిరి. పార్లమెంటు సభ్యులందరూ సమ్మతించిరి. మంత్రివర్గమునకు ఎక్కువ బలమేర్పడుట కీ విధానము నేర్పరచెను. ఈ నిబంధనకారము పార్లమెంటులో ఒకేపక్షముండినది. కొన్నివిషయాలకు ప్రభుత్వ ముండదు.

సానిక ప్రభుత్వమును కేంద్రీకరణముజేయుటకు ఆతడు తీవ్రముగ పూనుకొనెను. ఇటలీలో పెద్దపట్టును చిన్నపట్టు మను అన్నిటిని ఆతడు మేజస్ట్రేటుపాలనములో నుంచెను. ఇతని యధికారమునకు అడ్డులేదు. అగ్రగణ్యులు.

ఆధికవక్తము

ను అతిదైర్ఘ్యముగ సరిబుచ్చెను. జాతీయ ఆధికపరిశీలులు సీరముగ యుండుటకు ప్రభుత్వమున నిరంతరధికార సర్వమును తగ్గించెను. పరిశ్రమల నన్నిటిని ప్రయిక్టుల వ్యవస్థల పరము జేసెను. ఒక్క రైల్వేలనుమాత్రము జేయ సాధ్యముగాకండెను. మంకములను విధించి ఆచాయములను జేపూర్చెను.

జొంతి రామమూర్తిగారు ఐ.సి.ఎస్.

మదరాసు కలక్టరుగ నియమింపబడిరి. ఈ యున్నతపదవికి నియమింపబడిన భారతీయులలో మీరు రెండవవారు.

పన్నులను పెంచుచెను. ఉప్పుమీదగూడ పన్నును విధించెను. ఆధికవక్తమును సీరపరచిన ప్రతిష్ట ఆతయకు ఆతనిదే.

ప్యాసిజు సింహి కేటులు

క్రొత్తగా ప్యాసిజు సింహి కేటులను ప్రవేశపెట్టెను. ప్యాసిజు ప్రేక్షి యూనియములు నిర్బంధపరిష్కారమును ఆమోదించెను. కార్మికసంఘము లన్నిటిని ప్రభుత్వాధికారమునకు గురిచేసిరి.

ప్రభుత్వము

మెక్సికోదేశముగూడ ప్రవేశపెట్టిన ప్రభుత్వమునంటి ప్రభుత్వమును ముస్సోలినిగారు ఇటలీలో ప్రవేశపెట్టిరి.

ముస్సోలిని పశుబలము

ఆతడు పశుబలముపై ఆధారపడువాడు. ఆ విశ్వాసము ప్యాసిజముకు ముప్పు కేగదు

సంతాననిరోధము

అన్న ఆతని కేంతమాత్రము క్లిట్టదు. అట్టి సాధనములను అవలంబించువారిని నిర్మోగమాటుముగ శిక్షించెద నని ప్రకటించెను.

కుటుంబజీవనరహస్యము

బెనెటో ముస్సోలినిగారి పేరే అగడతకును జెలియును. ఆతనినే అందరూ ఎటుగడుదురు. ఆతని సతీమణి దూషారాబెల్. ఆమె సంగతి ఏమియు పడలకు తెలియనే తెలియదు. వ్యక్తిరూపముగూడ ఇట్లు నిర్వచించుటకైన జూచియుండును. పతియన్న సింహాస్థిత్వము. గజగజలాడుచుండును. ఉదయము మొదలు సాయంత్రము ఆరగంటలవరకు ఈమెపని పిల్లలకు విద్యజెప్పి వారిని సంకషింపజూపెను. ఆమె గొల్లరాజుగారి

వలెనే ముస్సోలినిగారుగూడ కచేరీపనియందే నిమగ్నుడగును. భార్యకలంపేలేదు. ఆతని ఇల్లాల సాయంకాలము ఆరగంటలైనపిదప రోములోయన్న భర్తను లింబుటకు అనజ్ఞను బడసి తెలిపానులో పిల్లలందరూ మరణితులుగ నన్నారని ప్రాణముల నరచేలిలో బెట్టుకొని దెబ్బప సాహసించును. ఈ లోపుగ ఆతనికి పిల్లలేమైనది తెలియనే తెలియదు. తెలిసికొనడు. ఎప్పుడు స్వయముగ జూచికొనెదరో సంగతిసందర్భము లన్నిటిని ముఖ్యముగ ఎన్నడు ముట్టాడుకొనెదరో అసృష్టికర్తకే ఎరక. భార్య యొకచోట, భర్తొకచోట నుండుడు.

రోములో అయిదుసంవత్సరములు ఏకచ్ఛత్రాధికర్తముగ అధికారములోయన్నను ఒక్కనాడైన అధికారిత్వాగని, అనధికారిత్వాగని భార్యభర్తల నిరువురను కలిసి యుండుట ఎరుగరు. సదా, ఆమె మెలూనులోనే యుండును. ఇతడు రోములో యుండును. ఎంతమందిరాజులు, మంత్రులు, రాయబారులు ఎన్ని దేశములనుండివచ్చి తన్ను జూచినను సరే, వైమానికులు, పరికాప్రచారకులు, పరిశోధకులు, రాజులు జూడవచ్చినను భార్యను వారి కెరుకబరచుటగాని తనతోయిండుకొని గౌరవించుటగాని ఎన్నడును జరిగినది లేదు. అంతటి గొప్పవానిని జేబట్టి నామె భర్తను జరుగు గౌరవము, మర్యాదలం దెప్పడును పాల్గొనలేదు. కష్టపయియునుగూడ ఆతడు భార్యను దగ్గరబెట్టుకొని వాపోవుటగూడ లేదు. అట్టి సంగతిని జూచిన ఏమనవచ్చును? ఆమెకడు భార్యలవలె అన్నివ్యవహారములందు చొరబడి కతూహలమును జూపుటగాని, కృతనిశ్చయమును, ధీరసంకల్పమును ఆంధ్రుల భార్యలుగగని పర్యయనుదామే నిర్వహించి నడిపించు ప్రాంతభార్యలు నంటివారు ఇటలీ భార్యలుగగని ఒకరు వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచున్నాడు. ఇటలీ స్త్రీలు తమ శిరోజులను కత్తిరించుకొనెదరగాని అంత పొట్టిగా కత్తిరించుకొనరు. అయినప్పటికిని మానవతలకు ఇటలీ స్త్రీలు సాంప్రదాయముగ వచ్చుచున్న నల్ల స్వాతిను గడ్డగానే దుస్తుల కుపయోగించెదరు.

ముస్సోలిని భార్య పుట్టుక

ముస్సోలిని భార్య భర్తవలెనే ఉన్నతసంజాత గారు. సాధారణ బీదకుటుంబములో పుట్టెడిది. ఈకావ్యపు ఇటలీలో పార్లమెంటు ప్రెడాపియో గ్రామములో ఆమె జన్మమెత్తెను రాతి గుడిసెలో బుట్టిన రైతుబిడ్డ ఆమె తండ్రి సీనారు జోరీ రైతుగ గ్యుయిడో అగోష్టినీగారు. యావనముండే ఆతడు అస్తమించుటచేతల్లమీదనే కుటుంబభారము పడెను. ఆతని భార్య పేరు ఆన్నా. కాయకవ్యముచేసి జీవనమును గడుపుచుండెను. మున ముస్సోలిని భార్య తండ్రి పోర్టు నరికి ఆడ్డాలలో నిలిచె. అట్టి బిడ్డ తప్పటడుగు అనేసి నడచుటకు ప్రారంభించిన చాడిగ తక్కువులకు మేతబెట్టి పోషించుటలో తల్లికిలోడ్డుచుండునెను చిన్నదగు ఆ గుడిసెను తుడిచి తుక్కుము జేయుచుండెడిది. అయినచో ఏటనే నెల్లమీద బిందెత్తుకొని నెలకుకేగి నీరు దెచ్చుచుండెను. ఆరవ ఏటబడికేసటకు ప్రారంభించెను. 8 వ ఏటవరకు విద్య నభ్యసించెను. 8 ఏండ్లు వచ్చెనో లేదో ఆమె కాలమోషమాడ్చున్న భాగ్యమునుబోంది ఎరుగదు. నూర్వోదయముఅదిగ నూర్యాస్తమయమువరకు పాలమునకుబోయి విత్తనములజల్లుట, టూడ్డించుట, పంటనుకోయుటతోనే ఆమెకుపరిపూర్ణముండెను. ఈమె పాలము ఆపినెను కొండలోయందుండెను అచట గొట్టెలమందకు ఆలమందను గారుకొనుచు తోటలో పండిన కస్తూరులకు నెల్లమీదబెట్టుకొని కాలికి చెప్పులుగూడ లేకుండు ఇంటికి బోవుచుండెడిది. ఆమె దుర్బలురాజుగాని బలవాలిగాదు. అయినప్పటికిని సింహాలినివలె పని చేయుచుండెను తన భర్త రాజ్యాంగ చక్రమును అగ్రగణ్యముగ ద్రిష్టమన్నను చిన్ననాటి పడలకు జ్ఞాపకము చేసికొనచు భర్త నెలపు గైకొని పాలముకు బోయి చిన్న నాడు జేసిన పనిని జేయుచుండెడిది; ప్రాతి నేనీ పాటలను జూచుచుండెను.

భార్యను రిపిసి కుటుంబములో కొన్ని నెలలు మాత్రము ఇంట్లో పరిచారికగ నండెను. తక్కినకాలములకు పాలముపనిలోనే గడుపుచుండెను. ఇరుగుపొరుగువారి కామెయందు పంపప్రాణములు. అందరికిరి తలలో నాలిక. కేరళమును కష్టబెట్టి పనిచేయునదను ప్రతిని గడించెను. ఆరోగ్యమైన చాలి కగా యుండెను ఆచిన్ననాటి చర్య నెరిగినవారీమె ఇంత వైభవముతో వర్ధిల్లనని ఎన్నడును తలంచలేదట.

ఆమె భర్తగూడ ఆమె పుట్టిన గ్రామములోనే పుట్టెను. ముస్సోలినిగారి తండ్రి పాతకాలోపాధ్యాయుడు. కన్యకరసిన గూడ జేయుచుండెను. భర్తకు భార్యకు 7 సంవత్సరములు లేదా. భర్త 7 డేండ్లు పెద్ద అప్పుడామెను ఆతడు చూచి ఎటుగడు. కొన్ని సంవత్సరములైనపిదప కలిసికొనిరి. వారిద్దరును ఒకేభావము ముట్టాడుటను వారధియుల మెల్లలును ఒకే యగుటయు ఆతడు గుర్తించెను. అప్పుడే మన సోషలిస్టు అనాంకారముగల ముస్సోలిని చేబట్టుటకు అంగశాములు రెండోపైబడి సలాములు జేయుచున్నాడు. కాని వారధికికంటె ఈమెయే అన్నుల విన్ను. ఆతనికి సచ్చేతు.

మదరాసువార్తలు

బహిరంగ సభ.—మద్రాసు మహాజనసభ, కాంగ్రెసు సంఘముల యజమాన్యమున 7-6-28 లేడి, గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు గోకలేహలవద్ద నోక బహిరంగ సభ జరుగును. అందు శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు “స్వరాజ్యము భారత సంస్థానములు” గూర్చి యుపన్యసించును. సి. ఎస్. గోవిందరాజు మాడల్వూరుగా రన్యతక వహింతురు.

పెరంబూరు బారక్కువద్ద 30 గుడిసెలు కాల్చి పోవుట.—నిన్నటిదినమున హరిశారాయణపురం (పేసిస్ విల్లి) వద్ద అగ్నిచల్లార్పబడినవంటివే మరల సాయంత్రం 4 గంటలకు పెరంబూరు బారక్కువద్ద గురుచేరీలో 30 గుడిసెలు కాల్చిపోయినవి. 100 మంది ప్రజలు గృహములతోక నల్లనుచు న్నారు.

నిన్నటి దినపు అరెస్టులు.—మద్రాసు స్వామి విధిలో బోవు మాగ్గనులను మఠి అనువాదాకడు అడ్డగించి దుర్భావలాడినందున నిన్నరాత్రి వానిని రాయపురం పోలీసు వారు అరెస్టుచేసిరి.

గత 2 వ లేడిరాత్రి చేపలుపట్టువారి కలహనకు కేం దిన యేడుగురు బాలురు రాయపురం గుమ్మపెట్టులో మూలు బస్తాలను దొంగిలించుకొని రైలుబండిమీద బోవుచుండగా వారి లో నిద్దరిని రైల్వే పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి

సంగీతప్రదర్శనము-ఒక నూతనమార్గము.—మొన్న సాయంత్రం దేశీయసంగీత జేపనికాల పాఠశాలవద్ద నోకబినోదకరమున సంగీతవాద్యము ప్రదర్శింపబడినది. పాఠశాల యొక్క ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయుత పి. సాంబమూర్తిగారు 18 గురు గాయకులతోగూడి నోక్కసారిగా నీ క్రింది వాద్య యంత్రముల వ్యాద్యమేళనమును ప్రదర్శించిరి. రెండువీణలు, నాలుగుఫిడేలులు, రెండు శితారు, రెండు తేలురాలు, ఒక బాలసరస్వతి, ఒక మృదంగం, లఘుజేయనవాదాకడు. అచ్చటనున్న విద్యాలయందను నీనూతనప్రదర్శనమును చాలాపొగడిరి. దేశీయసంగీతప్రదర్శనములో నిదియొక నూతనమార్గమనిరి.

రాకపోకలు.—ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మైసూరు నుండి నిన్న మధ్యాహ్నము మద్రాసు తిరిగి వచ్చిరి.

మేజరు ఆరమ్మనగోరు (అధినివేత స్తానముల సహాయ కార్యదర్శి) నిన్నటిదినమున కొలంబో చేరిరి.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రూరుగారు గతరాత్రి కొలంబో విడిచి ఇంగ్లాండుకు వయనమయిరి.

మద్రాసు అక్టోపెంటు జనరలు రాఘవనుగారు ఉదకమండలమునుండి నేడు తిరిగివచ్చిరి.

టి. భాస్కరరావు నాయుడు (వి. సి. ఎస్.) గారు నేటియందయం మద్రాసువచ్చిరి.

సి. లెండులింగముదల్వూరుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కొయిలబుత్తురునకును, రె. హెచ్. ఏ. పాట్టిగారు కలకత్తాకును బోయిరి.

హోవర్డు ఓక్లేగారు ఎవర్ నేలబాధలులతోగూడి మైసూరు, నీలగిరిలు, శ్రీరంగపట్నం, మున్నగుస్థలములను దర్శించి నేటియందయం మద్రాసు తిరిగివచ్చిరి.

దక్షిణాఫ్రికానుండి 300 మంది స్వదేశీయులు తిరిగివచ్చి నిన్నటిదినము మద్రాసుచేరిరి.

పబ్లిక్ హెల్తు అడ్వైజరీ కమిటీ

(ప్రభుత్వప్రకటన, 29-5-1928)

21-2-1927 లేడి గవర్న మెంటు ఆర్డరు 303 నెంబ్రెండ నియమింపబడిన పబ్లిక్ హెల్తు అడ్వైజరీ కమిటీకి డి. బి. ఆర్. ఎస్. ఆర్. గొగ్గప్పాచియ్యమదలియ్యగారి స్థానే గా|| ఎస్. ముత్తయ్యమదలియ్యగారి నధ్యక్షునిగను, ఎం. ఆర్. నేతురత్నం అయ్యగారి స్థానే టి. ఎం. భారాద్వాజస్వామిశెట్టిగారిని సభ్యునిగను, గవర్నరుగారు నియమించియున్నారు.

సి. డబ్ల్యు. ఇ. కాటన్,
(గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ)

మైత్రాగారి ప్రకటన

నిశ్చలముగా నుండుడు

మాకు కలకత్తానుండి వచ్చిన అస్సాసియేటెడ్ స్పెషల్ లెంటివారై మైత్రాగారి ప్రకటనను పూర్తిగా నిర్దుష్టమిది.

ప్రకటన

సోదరులారా! మనము మూడు కలలు తీవ్రముగా పోరాడిన తరువాత ప్రభుత్వమువారు లెంటివా సమ్మె విషయమై నో క్యము పుష్కలమునవలసివచ్చినది. గవర్నరు గారితో మాడలాడిన తరువాత సమ్మెముగియు ననియు, మన కష్టములు నివారణ యగుననియు అసలు పెట్టుకొనియుంటిమి. కాని మన యాసలు అడియిన లెనవి. దీనివలన మిలో చాల సిండికి ఆసంతృప్తి పొచ్చినది. ఐనను మీరు నిశ్చలముగానుండి, ఈ కఠినాత్ముల బెడరింపులను, ప్రేరేపణలకును లొంగువారు కారని నిరూపింపగలరని నేను నమ్ముచున్నాను. 80,000 పనివారు నుండుడుగా ప్రభుత్వ మిరేమియు దాక్షిణ్యము చూపరైరిగా! ఈ ప్రభుత్వమువారి కార్యము మన నిశ్చలత్వము చేతమాత్రమే గాక, సమ్మెకు లక్షమీద వ్యాపింపజేసి పనిని స్తంభించుటవలన నెడు కొన వలసి యున్నది. ఓండలో మన సోదరులు మన నిశ్చలముల కాలకించి సమ్మెలో చేరి, పోరాటమును తీవ్రముగా కొనసాగించుచు న్నారు. పనివారందరు నిశ్చలముగానుండి పోరాటమును తీవ్రముగా కొనసాగించవలసినది నేను కోరుచున్నాను. అధికారుల కార్యములను మనము నమ్మచేయవలెను. ప్రభుత్వప్రకటన వారి దుర్బుద్ధియును ప్రకటించుచున్నది. మనము కోరుచున్నది న్యాయముగాని, దాక్షిణ్యముకాదు. మన దేశములోని పరిస్థితులను జూచి యే నాగరిక ప్రభుత్వమైనను సిగ్గుపడ వలసివే. కావున పనివారందరు నిశ్చలముగా నుండవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

శీతారాం మండల్ పై కేసు

ఈ క్షు ఇండియా రైల్వే యూనియన్ ఆసిస్టెంటు కార్యదర్శియగు శీతారాం మండల్ పై మల్టా రైల్వేను కేసులో, మేజిస్ట్రేటు, కాల్యుల పయమున బామంగాచిలో రాను లే పని రుజువుపరచవలసినదని మల్టాగారిని కోరెను కనుక విచారణ ఆరంభ జరుగును.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి

రిపోర్టు

సైమను సంఘమువారికి

ఇంకను తయారుగాలేదు

సిన్హ, జాను 5:—మాంజేరు చెమ్మపట్ట సంస్కరణముల చట్టము యెట్లు అమలు జరుపబడినదియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము యెట్లు మెమోరాండ జూన్ 1 వ లేపినికి తయారు గావలసియుండెనుగాని యింకను తయారుగాలేదు.

ఈ పనికై జె. ఎండ్రెస్సెలుగారిని ప్రత్యేకోద్యోగ నియమింపబడిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ వివిధశాఖలనుండి వృత్తాంతము, సంపాదించిరి. వివిధరాష్ట్రములవారు పంపిన అభిప్రాయములగుడ చేరినవి. అన్నియుగలసి నెలాఖరుపరికి పంపబడును.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

ముస్లిము ఫెడరేషను

వారి ఆశలు

సైమను కమిషనువారికి అర్జి

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే యుండవలెననుట

బొంబాయి, జాను 5:—అఖిలభారత ముస్లిము ఫెడరేషనువారు సైమను కమిషను వారికి అర్జి దాఖలుచేసిరి. ముంబు యేర్పాటు చేయబడనున్న రాజ్యాంగవిధానమునందు తమసంఘపు హక్కులను గూర్చి చెలిపిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము క్రిందనేయుండు. బాధ్యత యుత స్వపరిపాలనము కోరిరి. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే యుండవలె ననిరి. ప్రస్తుతము ప్రబలియున్న మతాలపాములకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గములే కారణ మను వాదమున కాధారములేదనిరి. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే సాంఘికసమస్య పరిష్కారమునకు తోడ్పడును. సింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకించవలెను. పప్తిమి ప్రధానమంత్రిరాష్ట్రములకు సంస్కారము లొసంగవలెను. ఉర్దూభాష జాతీయ భాషగ నంగీకరింపవలెను.

సి. ఐ. డి. దేశభక్తుడు

బెన్సగారి బామినుదారుని లేఖ

లాహోరు, జాను, 6:—సి. ఐ. డి. ఉద్యోగియగు కె. సి. బెన్సగారు లైసెన్సుతోక విస్తారము జగ్గరమును కొనుటచే పోలీసువారు అతని నిగ్గుంధించి లాహోరులోగూడ కోటుపెట్టిరి. ఆసందర్భమున బెన్సగారికి బామినుగను దీన రాజానరేంద్రనాథుగారు కేసువివరములను తెలుపుచు ప్రీట్టూరు పరికరము లేఖవ్రాసిరి. “బెన్సగారు వల్లు దుంగుదేవారా భక్తుడిని నాకు కొన్ని సంవత్సరములనుండి తెలుసును, ఒకవిధము పోలీసువారు అతనికి ఆరదండంబువేసి బామినుపట్టుకొనినప్పుడు నేను బామినుంటిని. నేను రాబడినన్న రెవెన్యూచేతటి గొప్ప వాడని కాకపోయినను నాబామిను లాభిగాకలంగింపించిరి. బెన్సగారు మింబుబోయి రిరిగిరాక పోయినను నన్ను అధికారుల తోడయు యిబ్బందిపెట్టలేదు. మొత్తము కోరలేదు.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

పుదుక్కోట వ్యవహారములు

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన

పుదుక్కోట, జాను 5:—పుదుక్కోటకు ఎవరు సంస్థానాధీశులుగ నుండవలసినదియు క్రిరీశేషులైన మహారాజా గారికి అంత్యక్రియ లెవరు జరుపవలసినదియు అనువిషయముల గూర్చి సలుపురు పలుభిక్షముల అభిప్రాయములు తెలిపియుండుటచే ప్రభుత్వమువారు యాదీనున ప్రకటన గావించిరి:—

పుదుక్కోటకు ఎవరు సంస్థానాధీశులుగ నుండవలెనను విషయమై వాదప్రతివాదముల యిదివరకే జరిగెను. ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు త్వరలో తమ ఉత్తరువులను ప్రకటించురని తెలియచున్నది. అన్ని విషయములు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి తెలియును. కావున ప్రాతగాధలనే మరల చెప్పుటవలన యెంతమాత్రము లాభములేదు. క్రిరీశేషులైన మహారాజాగారికి అంత్యక్రియలులేవరు జరుపవలెనను విషయమునగూడ సంస్థానమునందు తీవ్రమున వాదోపవాదములు బయల్పడెను. రాజాగారి శేవము లండనుకు తీసికొనిపోబడినది. ధర్మవ్యూహ మగు వివాహ ఫలితముగ జన్మించిన కుమారుడు లండనునందు న్నాడు. తండ్రి కుమారుడు యువురు హిందువులగుటచే అతడే తండ్రికంత్యక్రియలు జరుపును. కావున యీ విషయమున గూడ చర్చజరకుటవలన లాభములేదు.

దేశభక్తిగల ప్రజలు యీ విషయమును గుర్తించి అనవసరముల ఆవోళన సలుపకుండురని ప్రభుత్వమువారు కోరుచు న్నారు.

(ఆ. ప్రెస్)

రౌండుటేబిలు సమావేశము

నేట్టుమను పత్రికాసంపాదకుని ప్రయత్నములు ఒక రౌండుటేబిలు సమావేశము జరుపవలెనను ఉద్దేశముతో నేట్టుమను పత్రికా సంపాదకుడు ఆర్థు మూసుగారు స్వరాజ్యవత్సమువారికిని యితర పక్షముల వారికిని కాపన సభ్యులకును ఒక సభ్యులకు లేఖను పంపియున్నారు. భారత రాజ్యాంగ్యభానినిర్యాదధానము గరించి చర్చజరిపి అన్ని పక్షములవారికి అనుకూలమున విధానము తయారుజేయు ఉద్దేశముతో పి రిండులకు పూనుకొనియున్నారు. ఈ లేఖ గాంధీ మహాత్మునకు సర్ సప్రూ పలడితెనప్రూ జిన్నా, సర్ అబ్దు రహీము, సర్ ఆలిషమాము, వి. జె. పటేలుగార్లు మరీ అనేకమంది ప్రముఖులకు పంపబడినది.

ఈ విషయమై ఫ్రీ ప్రెస్ ప్రతినిధి జె. ఎం. నేడుగు ప్రకాశిని సందర్శింప సర్వవత్ససమావేశమునందు యిదేమియును పూనుకొని అలోచించుచున్నారనియు ఆర్యమూడుగారి రౌండుటేబిలు సభవలన లాభముండదనియు జెప్పిరి.

కళింగపట్నం రైతులసభ

సెకండరీ స్కూలును గోరుట

కళింగపట్నం, జూన్ 5:—కళింగపట్నం చేపవగ్రామముల రయతులసభ కళింగపట్నమునందు 4 వ లేడిన కోళా ఆపూరావునాయుడు నకిలు (బకలపురం) గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. నుమారు నేయినంది రయతులు వచ్చియుండిరి. ఆర్యమందు మిడిలో స్కూలు ఏర్పాటు చేయించు సుచేతముతో సభ జరుపబడినది. సర్ ఎ.పి. పాట్రోగారు సానుభూతి తెలుపుచు కంటింపిరి. అధ్యక్షుడు సెకండరీ విద్యావత్సకలనగూర్చియు కళింగపట్నం లక్ష్మతనుగూర్చియు మచ్చటించి, కళింగపట్నం లో సెకండరీపాఠశాల అవత్సకమని తీర్మానింపబడినది. గంజా ముజిల్లాబోర్డు ఆర్యక్షునకు విన్నవించి, వారినిద్దరు రాయబారము చేపవలకు నిశ్చయించిరి. అధికారులు పంపిన ఆమోదిం తెరని ప్రజలనుకొనుచున్నారు.

(వికనిలేఖరి)

జస్తిను పక్షము : నైమను కమిషను

జస్తిను పక్షము

నైమను కమిషను పట్ల జస్తిను పక్షమువారి వైఖరి రానురాను సహకారమువంకకు మారుచున్నట్లు గనుపించును. త్వరలో ౧౬ సంవత్సర సహకారముగనుని, ఆంగ్లో హైందవ ప్రతికలు భావించుచున్నవి. రామస్వామిమొదలిగారు మరియొక ప్రసంగము గావించెదరని తెలియుచున్నది. ఈమారు జేయు ప్రసంగములో, వీ రెట్టియభిప్రాయములను తెలియజేయరో ముందుగాని తెలియదు. కాని ఇంతకు పూర్వము వా రిచ్చినయపన్యాసమునందు, రౌండు టేబులు సమావేశము గూడదనిరి. హిందూ దేశము ఇట్టి సమావేశమునకు అర్హత గాంచలేదని పలికిరి. దీనికన్నను తెల్లకమిషనే మేలని పలికిరి. జస్తినుపక్షిక వీరు నుడువుననే తన సంపాదకీయమునందు ప్రతి ధ్వనింపజేయుట వింతగాదు. రాయల్ కమిషనునందు సగముమంది భారతీయులు సభ్యులుగ నుండుట యవసరమని మితవాదనాయకులు గోరుకోర్కె నమునను, రామస్వామిమొదలి గారంగీకరింపరయిరి. (లగలుపు కమిషనులవలన ప్రయోజనము లేదని పిరి నిశ్చయాభిప్రాయము. ఇక వీరు చెప్పనదేమి? భారతీయుల కమిటీని రాయల్ వారంటుద్వారా నియమించిన చాలు సనియే. దీనినిగూర్చియున్నను, వీరు పట్టుకల మాపుటలేదు. భావోద్దేశమును చల్లార్చుట కిట్టితంత్రము నుపయోగించిన చాలు నని వీరి తలంపు. తుద కీవరతును గూడ వీరు జార విడిచెదరని యూహింపవచ్చును.

వలన, జస్తిను నాయకులలో ముఖ్యులగు సర్ పాత్రోగారు రౌండు రాయల్ కమిషనుల ఏర్పాటు పరిహాసాత్మక మని విమర్శించియుండిరి. నైమను కమిషనులో భారతీయులను నియమింపనందులకు అసమ్మతిమాత్రము జూపి, దానికి తోడ్పడవలయు నని పాత్రోగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. తుదకు వీరి సలహాయే ఫలించవచ్చును. పాత్రోగారి విమర్శ నము గూర్చి మద్రాసుమెయిలు పత్రికా ప్రతినిధి ప్రశ్నింపగ, పాత్రోగారివాదము తమ కర్థము గా లేదనియు, అందుచే తా మేమియు జెప్పజాల మనియు, సర్ పానగల్ గారాజుగారు చెప్పిరి. పాత్రో గారి విమర్శనమునందు మర్మమేమియు కనుపింపదు. వారి విమర్శనము స్పష్టముగ నేయున్నది. అట్టితరి, సర్ పానగల్ గారికేల యర్థము గాకజోయెనో తెలియకున్నది. పాత్రోగారిటుల విమర్శించెదరని మూలము సర్ పానగల్ గారు యూహించి యుండక జోవచ్చును. ఈ విషయ మిటుంక, నైమనుకమిషనుకు తోడ్పడుటకై సెలెక్టుకమిటీని నియమింపవలెనను తీర్మానము మదరాసు శాసన సభలో ప్రతిపాదించబడునపుడు, జస్తినుపక్షమువా రేమి చేసెదని మద్రాసుమెయిలుపత్రికా ప్రతినిధి

యదుగగ, సర్ పానగల్ గారాజుగారు రిటుల జవాబు చెప్పిరిని ప్రచురింపబడెను.

“మేము తాటస్థము వహింపవలెనో, లేక తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేయవలయునో లేక తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేయ వలయునో, యింకను నిర్ణయించుకొనలేదు. మా పక్షపు కార్యనిర్వాహకసభ గూడిన పిమ్మట గాని యీ ప్రశ్న నిర్ణయింపబడదు. బర్మెన్ హెడ్జుప్రభువుతో సర్ జాన్ సైమనుగారు గూడి సంప్రదించినపిమ్మట, ఫలిత మేమగునో మాకు తెలి యదు. భారత శాసనసభవారు ఎన్నుకొనెడి కమి టీకి సమానస్థాన మిచ్చువిషయమున సూచన లనే కములు గలవు. ఈసూచనలలో నేదియైనను సఫలమగునని, దానినిబట్టి మావైఖరిని నిర్ణయించు కొనుటకై మేము వేచియున్నాము.”

వైవాక్యములబట్టి సెలెక్టుకమిటీ తీర్మానము పట్ల జస్తినుపక్షమువారు తాటస్థము వహించుట యగాక, తీర్మానము నామోదించుటకుగూడ అన కాశము గలదు. తమకార్యక్రమమునం దెట్టిమార్పుండదనియు, ఇకమీద నెట్టిసాకర్యము లొనగ బడవనియు, నైమనుకమిషనువారు స్పష్టముగ ప్రచురించియుండ, ఇంకను మార్పు జరుగునని యూ హించుటకు సర్ పానగల్ గారి కెట్టియాధారము గలదో తెలియదు. “నైమనుకమిషనుకు తోడ్పడు టకు జస్తినుపక్షమువారు సాకు నొకదానిని వెదకు చున్నారని మెయిలుపత్రిక గావించిన వ్యాఖ్యా నము నిరాధారముగాదు. నైమనుకమిషనువా రే మాత్రము వెనుదీయుటలేదనియు, కమిషనుకు తోడ్ప డవలయునా అక్కరలేదా యని వెనుక ముందుగా లాడుచున్న వారే, కమిషనును అనవ సరముగ నిర్ణయించుచున్నారనియు, మెయిలు పత్రిక చాటుచున్నది. ఈ పత్రిక యుద్దేశ్యము ప్రకారము, వెనుకముందాడుచున్న వారిలో జస్తిను పక్షమువా రొక్కఁడు. ఇంతకాలము దూరముగ నుండి ఇప్పుడు సహకారము నలుపుట అవమాన మగునేమోయని వీరు భయపడుచున్నారట. ఇట్టి భయము సహేతుకమేగాని, అభిప్రాయములు మారినపిమ్మట, లొంగుటవలన అవమానము గలు గదని, మెయిలుపత్రిక ఓదార్చుచున్నది. బర్మెన్ హెడ్జుప్రభువుగారికిని, నైమనుగారికిని జరుగు సంభాషణలఫలమునకై మాత్రము వేచియుండవల దని, మెయిలుపత్రిక హితవోనగుచున్నది. ఈవిషయ మున మెయిలు అభిప్రాయములు సహేతుకముగ నున్న వనుటకు సంధియుములేదు. కమిషను కార్య క్రమము మారదని నైమనుగారు ప్రకటించి ఎంత కాలమోగాలేదు. పార్లమెంటుసభవా రొకమారు నిర్ణయము గావించినపిమ్మట, ఇండియామంత్రియయి నను దానిని సులభముగ మార్చజాలరు. నైమను గారును, ఇండియామంత్రిగానును కలసి సంప్రదించి, పూర్వపు ఏర్పాటు తిన్నగలేదని యభిప్రాయపడి క్రొత్త ఏర్పాటును సూచించినను, పార్లమెంటుసభ వారుగాని వెనుకటి ఏర్పాటును మార్చవీలులేదు. పార్లమెంటుసభవారు ఇందుకెన్నడును బూనుకొన రని మెయిలుపత్రిక తేటపరచుచున్నది. అందుచే నైమను, బర్మెన్ హెడ్జుప్రభువుగార్ల సంప్రదింపుల వలన చేకూరజోయెడి మార్పుద్దియు లేదు. అట్టి

మార్పు ఒకవేళజరుగునని, అప్పుడు చూడవచ్చును. ఈలోపల, లేనిపోని ఆలోచనలతో బనియేమి? హిందూదేశ సాభాగ్యమును గమనించుచో, అన్ని పక్షములవారును కమిషనును బహిష్కరించుటయే అవశ్యకత్వవ్యము.

రిస్సానీపు సహకారపక్షమువా రందుచేతనే బహిష్కారము స్థిరనిర్ణయ మని తెలిపిరి. అట్టితరి జస్తిను పక్షము వారు సహకారముకొరకు పరితపించుట భావ్యమగునా? ప్రభుత్వము వారు జస్తినుపక్ష సహకారము గోరుటకు మరియొక కారణముగూడ కలదు. ఇంతకుముందు ప్రభుత్వము వారు, ఎవ్వరయినను సహకారము సలిపెద మని చెప్పిననే చాలునని భావించుచుండిరి. బహిష్కార మేతరున నయినను భగ్నమయిన వీరికి చాలును. కాని, పంజాబు సెలెక్టు కమిటీ వారి తీర్మానము అధికారులలో దిగ్భ్రాంతి గలుగజేసెనని తెలియు చున్నది. సహకారము నలుప నిశ్చయించినవారు గూడ వరతులను విధించెదరని వీ రెన్నడును తలచి యుండలేదు. సాక్షులను దస్తావేజులను విచారించు టలో తమకును నైమనుకమిషనుకును సమానాధి కారము లుండవలయు ననియు, సహాన్యవిచారణ కెట్టి తావుండగూడదనియు, లేనియెడల తమధర్మమును నిర్వహింపజాల మనియు, సెలెక్టుకమిటీవారు ఏక గ్రీవముగ ప్రతిపాదించుటచే, సహకారవాదులలో గూడ ఉప్పద్రవకారులు గలరని అధికారులకు దో చుట వింతగాదు. అందుచే ఉప్పద్రవకరులగు సభ్యు లు సెలెక్టుకమిటీలలోకి రాకుండజేయుటకు, గూడ, ప్రభుత్వమువా రికమీద ప్రయత్నింపవలసియుండు రు. ఇంతవరకు, సహకారము నలుపుటకు నిశ్చయించినవారు, పంజాబు కమిటీవా రొక్కరు మాత్రమే. వీరు నయితేము, చెప్పినట్లుల వినువారు గా రయిరి.

ఇందువలన నైమను కమిషనువారి ఆశా భంగ మధికమగునని, మద్రాసు మెయిలు పత్రిక తలచుచున్నది. శాసనసభల బహిష్కారమును విడనాడి, వానిలో స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రవేశించిన పిమ్మట గూడ ప్రభుత్వము నకు లాభము గలుగలేదు. వీరు నిరోధమార్గము నవలంబించి యిబ్బంది గలిగించిరి. ఇట్లులే నైమను కమిషను బహిష్కారము నామోదించువారు, దానిని విడనాడి సెలెక్టుకమిటీలలో జేరుచో, నిట్టి యిబ్బం దులే గలుగవచ్చును. ఈవిషయమై మెయిలుపత్రిక యిచ్చిన యీక్రిందిసలహాను గమనింపవచ్చును.

“నాకోఆపరేటరులు కొందరు గలసి, ఎన్నిక మూలమున సహకారపు కమిటీలలో స్థానమున సంపాదించి, ప్రతిష్టంభనపు ఎత్తుల నవలంబించుట, దురదృష్ట మగును. పంజాబు కమిటీవారి సిద్ధాంతము సంగీకరించుచో, నిట్టి యుపద్రవము వాటిల్లును.”

దీనినిబట్టి నైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకు సెలెక్టు కమిటీలను సంపాదించుటయ గాక, కమిటీ లలో తగాదాపెట్టని సభ్యులను గూడ సంపాదిం చుట, ముఖ్యవశ్యక మగుచున్నది. మద్రాసురాజ ధానిలో మొదటినుండియు అసహాయమును నిరసించుచు సహకారమునే పరమాధిగ బెట్టుకొని, అధికారవర్గమునకు చేదోడువాదోడుగ మెలగుచున్న జస్తినుపక్షమువారు సెలెక్టుకమిటీలో సభ్యులగుచో, ప్రభుత్వమునకు భీతియుండదు. అ స హ య ణు

వానన యయినను వ్యాపించదు. అందుచే ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలును, ప్రభుత్వమువారును జన్మింపజేసిన సహకారమును ప్రత్యేకముగ గోరుట వింతగాదు. దీని కనుగుణముగ జన్మింపజేసిన ప్రముఖులు నూతన సిద్ధాంతములను బయలుదేరి దీయుచున్నారు. సహకారమునకు వలయు కారణములను వెలకుచున్నారు. జన్మింపజేసిన మిశ్రమయమున పెను దగ్గుచో, సెలెక్టు కమిటీ తీర్మానము మదరాసు శాసనసభలో సంగీకృతము గాక మానదు. సెలెక్టుబరు నెలలోపల ఎట్టి పరిణామము జరుగునో చూడవలయును.

స్వరాజ్యప్రతిపక్షుల కూటమి

మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు బూర్వము, స్వరాజ్య ప్రతిపక్షులు గూడి ప్రజల కోర్కెల వడ్డగింప బూనుకొనిరి. పిమ్మట వీరల ప్రయత్నములు తగ్గిపోయెను. పైమను కమిషను విచారణ సందర్భమున, మరల నిట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సత్యర స్వరాజ్యము పనికిరాదను దర్శనంగా మహారాజు, కపర్ధలా మహారాజు, సి. టి. ఆల్కా, సుప్రసిద్ధులగు సర్ డెమర్ హయత్ ఖాను, కలనల్ కోలు, బర్ ద్వాను మహారాజు, సర్ విక్టరు సానూను, సర్ మెనక్ష్ దాదాభాయి, లాంగుఫర్డు జేమ్సు, గజ్జపి, టార్టన్ మున్నగు ప్రముఖులు గలసి క్రొత్త సంఘము నొకదానిని లేవదీయుచున్నారు. హిందూదేశమునందు వీరు కన్సర్వేటివు పక్షముగ ఏర్పడెదరట. వీరిలో వీరికి ఇతరవిషయములలో నెట్టిభేదాభిప్రాయము లున్నను, స్వరాజ్యశయమును ప్రతిఘటించుటకు చేతులగలుపుచున్నారు. రాయల్ కమిషనువారికి వీరు తమ విజ్ఞప్తిని పంపెదరట. ఇంగ్లండులో సిడెహాం, ఓడ్వయరు మున్నగు బ్రిటీషు ప్రముఖులు క్రొత్త పక్షముగూర్చి గోరంతలు కొండంతలు చేసెదరనుటకు సందియములేదు. నూతనసంఘమువారి దృష్టిప్రకారము మాంటుఫర్డు సంస్కరణములుగూడ తీవ్రములే. ఈ సంస్కరణములమూలమున, స్వల్పసంఖ్యాకులగు తీవ్రవాదులు, అధికారమునంతను సంపాదించిరినియు, తమబోటి పెద్దమనుష్యుల కెట్టి స్థానము లేకబోయెననియు, నూతనపక్షసభ్యులు వగచుచున్నారు. అందుచే, వీరు తమస్థానమును నిలుపుకొన దలచిరి. “దేశీయసంఘము” పేరుతో నొకసంఘమును స్థాపించిరి. ప్రాయశః దేశమన తామే యని, వీరి యభిప్రాయము గాబోలు! వీరు తమ కార్యస్థానమును ప్రస్తుతసమయమున కాన్పూరులో స్థాపించినను, త్వరలో హిందూదేశ రాజధానియగు ఢిల్లీకి మార్చెదరట. వీరు సమర్పించదలచినవిధాన మింతవరకు బయల్పడలేదు. కాని రాష్ట్రములలో రెండవ శాసనసభను స్థాపింపవలయు నని వీరు గోరుచున్నారు. ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వీరి కిచ్చము. వీరివిధానము, బర్ ద్వాను మహారాజుగారు ప్రకటించిన యేర్పాటుల కనుగుణముగ నుండునని తలంపవచ్చును. ఓట్టిపక్షములును సంఘములును ఎంతత్వరలో నుపయించునో అంతత్వరలోనే అంతరించును గాన, ప్రజలు భీతికెంద నవసరము లేదు. స్వాతంత్ర్యోదయముముందర, ఇట్టి చికటులన్నియు అదృశ్యము గాకమానవు.

మరియొక కాండుటేబిలు సమావేశము స్టేట్సుమెను పత్రికాసంపాదకులును. భారత శాసనసభ్యులనగు ఆర్థుమూరుగారు, వివిధపక్ష నాయకులను కాండుటేబిలునందు గూడవలయు నని విన్నపము సంఘమున్నారు. దీనియందు భావిరాజ్యాంగమును గూర్చి చర్చింపవలె నని వీరియుద్దేశ్యము. వీరు ఆహ్వానము బంపినవారిలో, గాంధీమహాత్ముడు, సప్రూ, నెహ్రూ, నేకగుప్త, మోసే, జయకరు, జన్నా, సర్ అబ్దుల్ రహీం, ఆలీ ఇమాం, శంకరనాయరు, పటేలు, శివస్వామి అయ్యరు, సెతల్ వాడు, చింతామణి, లజపతిరాయి, మాళవ్యా, మోకతాలీ, సుభాష్ చంద్రబోసు, జోషీ మున్నగు నాయకశ్రేష్ఠులు గలరు. అఖిల పక్షసమావేశ మిదివరకే గూడియుండెను గాన, మరియొక సమావేశమువలన ప్రయోజనముండదని నేనుగుప్తగారు చెప్పిన వాక్యములందు సత్యము లేకపోలేదు. కాని, యూరపియనులకును భారతీయులకును సంప్రతింపు కవకాశ ముండుటవలనను ఒకర్చిమనోభిప్రాయము నింకొకరు గ్రహించుట వలనను వచ్చుముండదు. స్టేట్సుమెనుపత్రిక కొంత కాలమునుండియు, దూరదృష్టి కొంతవరకు జూపుచున్నది. పూర్వాభిప్రాయములను కొంతవరకు మార్చుకొనినది. ఇటీవల వ్రాసిన వ్యాసమునందు, హిందూదేశపు డొమినియను ఇతర కాలనీలవలె నుండదను మాట నిజ మయినను, కేవలము మిలిటరీ సామ్రాజ్యమును హిందూదేశమున కొనసాగించుటకు వీలులేదనియు, ఇండియా లాభము కొరకే గాక, ఇంగ్లండు లాభముకొరకు గూడ నిజమగు రాజకీయాభివృద్ధి జరిగి తీరవలయు ననియు, స్టేట్సుమెను పత్రిక గోరుచున్నది. యూరపియనులు స్వలాభము బట్టి యోచించినను, భారతభూమికి స్వపరిపాలన మిచ్చుటయే మేలని తప్పక గ్రహింపనేర్తురు. ప్రజలు మాత్రము ఇట్టి సమావేశముల వలన మహద్భాగ్యము చేకూరునని ఆశపెట్టుకొన నవసరములేదు. వారు స్వతక్తిపై నాధారపడుచో, స్వరాజ్యము దానియంతట అదియే లభింపగలదు.

స్వపరిపాలనము : భారతీయుల ప్రబోధము

మద్రాసు లాకాలేజి ప్రిన్సిపాలుగ బనిచేసిన సర్ ఆర్థరు డేవిసుగారు న్యూస్టేట్సుమెనుపత్రికకు వ్రాయుచు, హిందూదేశప్రజలలో దేశభక్తియు, దేశాభిమానమును పెరుగుచున్నవనియు, జాతీయభావము వ్యాపించుచున్నదనియు లేటెపరచిరి. హిందూదేశము స్వపరిపాలనము బడసినపిమ్మట, భారతీయులు ప్రపంచమునం దున్నతస్థానము నాక్రమించెదరని, డేవిసుగారికి దృఢమగునమ్మకము కలదు. హిందూదేశాసీతిని పక్షపాతము లేకుండ దిలకించువారికెల్లరకును, ప్రస్తుత దుర్గతికి స్వాతంత్ర్య రాహిత్యమే నిజమగు కారణమనియు, అట్టిస్వాతంత్ర్యము లభించినపిమ్మట హిందూదేశమునం దన్నిజీవితశాఖలును వికసించు ననియు, కనుగొనగలరు. బోసులును, గాంధీలును, రవీంద్రులును, ఎందరో యుద్ధవింధి దేశేన్నత్యమునకు తోడ్పడగలరు. మున్ముందుగ, పరాధీనత యను కళంకమును హిందూదేశము బాపుకొనుట యత్యవసరము.

బిరుదులు

ప్రభుత్వమువారిచు బిరుదులవట్ట, సహకారదలలో గూడ వ్యామోహము తగ్గుచున్నది.

ఇంగ్లండు మున్నగు స్వతంత్రదేశములలో బిరుదుల సంతగ గౌరవింతుటలేదు. సామాన్యముగ దేశసేవకులకు పలువురకు బిరుదులు లభింపవు. ప్రభుత్వపు బిరుదు లున్నంతమాత్రాన ప్రజలు వీరిని గౌరవింతుటలేదు. వ్యక్తులను గౌరవించుటకు, వారికి కొన్ని నియమములు గలవు. అందుచే దేశసేవను నలిపి ప్రజలప్రేమను చూరగొనటయే ముఖ్యకార్యమని, నాయకులు కలుపుకు భావించుచున్నారు. బొంబాయిలో నారాయణ ఆనంద దేశాయిగారి కిటీవల బిరుదు ప్రసాదించబడెను. దాని వారు నిరాకరించినటుల, శ్రీవెంకటార్తదేవస్వామి. హిందూదేశమునందే గాక, ఇంగ్లండులోను బిరుదులను నిరాకరించువారు గలరు.

ఉదకమండలవార్తలు.

(ప్రత్యేకవిలేజింగుండి)
ఉదకమండలము, జూన్ 5:—దాక్టర్మెంటు నకలు ప్రతులు పోట్గ్రాఫులవ్వారా తయారు చేయుపద్ధతిని మదరాసు రాష్ట్రమున ప్రవేశపెట్టదలచిరి. రిజిస్ట్రేషనుచట్టము సవరించి నూతనపద్ధతి నమలుజరుపుటకు తగు సమాచారము దెలుపబొంబాయి ఇన్ స్పెక్టరు జనరలును కోరిరి.

గ్రంథాలయములోనికి పంచకట్టువారు రాకూడదు. నీలగిరిపల్లికులై బ్రహ్మానికి పంచకట్టుకును భారతీయులు రాగూడదనువిషయమున నిరుడు వాదోపవాదములు జరిగెను. గ్రంథాలయ సంఘపక్షము గొలిచి యున్నది. సుబ్బరాయగారిని వర్మించి విన్నవించిరి. దేశీయజులను ధరించువారిని గ్రంథాలయములోనికి రానీయవలెననిగా గోరుచు ప్రభుత్వమువారు నిబంధనల మార్చదలచిరి. ఇనతిహాస లంఘనల ఇబ్బందులు గలవనిచెప్పిరి. అడ్వొకేటుజనరలుగారు తన అభిప్రాయమును తెలిపినపిదప తిరిగి దర్శించవలెనని ప్రధానమంత్రిగారు సూచించిరి. ఈగ్రంథాలయము దక్షిణఇండియాలోకెల్ల చాల పురాతనమైనది. 15 ఏండ్లక్రిందట ప్రభుత్వమువారు దీనికి 50 ఏండ్లలో తీర్చుకొను వరముపె యా. 80,000 ఋణముసంగిరి. గ్రంథాలయములోనికి భారతీయులను దేశీయజులతో రానీయవచ్చునో ఈ ఋణము తీసికొందు.

బడగకులమునందు మద్యనిషేధము ఎక్సైజు సలహా సంఘము నేడు గొలిచు ప్రయత్నమున ల్యూరుగారి ఆగ్రహతక్రింద సమావేశమయ్యెను. బడగకులమునందు మద్యనిషేధమునుగూర్చి వర్మించిరి. ఎల్లవోట్లు మద్యనిషేధయత్నములకై ప్రభుత్వమువారు కొన్నిలక్షలు ప్రభుత్వము గ్రామపంచాయతీలకు, విడుదలైన వైదీలసహాయసంఘము మున్నగు సంస్థల కొసంగి ప్రచారముచేయుచుట కంగీకరించిరి.

అడవి ఉద్యోగుల సామ్రాజ్యసభ అడవిశాఖోద్యోగుల సామ్రాజ్యసభ ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలాండు దేశములలో యావత్సము జడగును. ఆగస్టు 1 వ తేదీన పెర్త్ నగరమున ప్రారంభమగును. ముఖ్యుభయ కాంబరాయందు జరుగును. పిదప ప్రతినిధులు అదేశములో ముఖ్యులగు అటవీసలమలను జూతురు. ఇంగ్లాండు ప్రతినిధివర్గ వాయవ్యము క్లింట్లప్రభువుగారు ఇండియాకండి విజయరాష్ట్ర ప్రతినిధులు 7 గురు పోయెదరు. మదరాసునుండి ఛీఫ్ ఛాన్సెలర్ కన్సర్వేటరు రిచిమండుగారు బోయెదరు. ఈసభ ఇండియాలో 1938 సంవత్సరమున జరగవచ్చును.

బొంబాయి మంత్రులు

తిరిగి బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారి ఆశ బొంబాయి జూన్ 5:—సర్గులాము హుస్సేనుమి బాహులుగారు కార్యనిర్వాహక పక్షములగు నియమింపబడుటచే వారిస్థానే ఒకమంత్రిపదవి ఖాళిగా కొంతకాలమునచుటకు నని మహానైత్యుర విలేజిరి దెలుపుచున్నాడు. శాసనసభలో మహమ్మదీయ పక్షమునందు నలుగురు ఆభ్యర్థులున్నాడు. కాని వారిలో నెవరునుగూడ సర్ హుస్సేనుగారివలె స్వమతస్తుల యందు వలకుబడిగలవాడగూడ. బ్రాహ్మణేతరులు కను విధేదములను వెనుకపెట్టి తిరిగి యాదవుగారిని యాఖ్యానియందు మంత్రిగతుడుర్చు చూచుచున్నాడు. అయినను తిరిగి నిర్మితము జరుగవచ్చు ఈ పదవిపూర్తి శ్రేయకుండనే యుండవచ్చును. (ఆ.పె.)

విదేశవార్తలు

భర్తను జంపెనను నేరము

భార్య నిర్దోషి ననుట

కోర్టులో భార్య మూర్ఖిలుట

లండన్, జూన్ 5:—పేజి అనునామ భర్తను జంపెనను నేరముమీద ఆమెను నెరవేర్చుట కమిటీచేయ నిశ్చయించి ఆమె అనుటనే మూర్ఖిలెను.

అస్ట్రేలియా, కనడా, దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి వ్యవసాయ పరిస్థితులను సేద్యకొనుటకువచ్చిన రైతులను యువరాజు కలిసి కొని సగౌరవముగ మాట్లాడి అస్ట్రేలియాలో జూచినవారి నెం దరినో గుర్తించెను.

ఉత్తర చీనానేనానుల విషమసంధి

హ్యంగుపే, జూన్ 5:—ఉత్తర చీనానేనానులు ఫకాచాక్ వెంకు చాంగ్యునుచున్నాడగ 70,000 సైనికు లున్నారు. ఏమిచేయుటను వారిచేయియ్యమంటుంటే మం చూ రి యా లో వారి న క్కర లేదనిరట్ట. దక్షిణనేనలు వారిని తమతో జేర్చుకొన దలచలే దనుచున్నా రు. ఇదివరకే వారిజీతములు కొన్ని నెలలనుండి బాకీపడినవి. ఆజీతము లీయకుండ వారిని చీల్చివేయరాదు. అట్లుచేసిన ము వ్యగ సందును. ఒక్కటేమార్గము కన్పించుచున్నది. వారితో పోరుటయే సాధనముగ నున్నదిగాని ఎవరితో పోరాడవలెనో నిశ్చయించలేదు.

హ్యంగులకు, చిలీనైన్యాధిపతి సకాచాంగునే నాని రాజీ కామానిచ్చిరి. ట్రీన్సినునుండి తిరిగి పోతున్నానని ప్రకటించెను ట్రీన్సినులో ఇతనిసేనలఁ చిడతవందరగ తిరోగమనము జేయు చున్నది.

జపాను ప్రదేశములందు ప్రవేశించుచున్న సైనికులను కొందరిని నిరాయుధులగుగ జేసిరి.

జూన్ 5:—హ్యంగుపే, చిలీ, జిహాబు, చరాకు ను యాను ప్రదేశములందు హ్యంగుపేవర్తరు పాలనముక్రింద ప్రభు రిష్టును కేర్పాటుజేయుటకు జాతీయపాదుగ నిశ్చయించుకొనిరి.

టోక్యో, జూన్ 5:—ఉత్తర చీనానేనానుల నాయకుడు చాంగ్స్యోలినుగారు చినిపోయిరిని ముతుడెనునండి జిడిపించా పత్రిక వ్రాయుచున్నది. కాని ఈమరణవృత్తాంతమును రహస్య ముగ నుంచుచున్నారు.

సర్ లోజడక్లినుగారు మధ్యధరావహుగ్ర పర్యనేనాధి కర్తయును మానకొనిన రనుచున్నారు. సర్ ఫ్రెంచెస్కుపిల్లు గారు ఆరెనినానే నియమించబడెదరు.

లండనులో రీజెంటు శాటలకాలలో ఒక స్త్రీవేషమును ధరించిన ఒకై శాయనని రంగస్థలముననే పొడిచెను. ఆతనిని అప్పటికి గొంపోయిరి.

సోవియటు పోలిషు ప్రభుత్వము

సోవియటు ఖుర్సిని జంకబోయెనని తెలుప అందులకు విచారమును దొవుచు ముందట్టిపని జరుగకుండ జేసెదమనియు రషియా పోలంకు సంబంధములు చెడకుండ ప్రయత్నించెద మనియు పోలంకు ప్రభుత్వమువారు చెప్పి నుజేసిరి.

పూదను నెంరగాడు గూడ బాబుబెట్టచే చరి పోయిరి.

లుథేనియా రాజధాని

జెరిక్, జూన్ 5:—లుథేనియా రాజధానిగ విల్నాను లుథేనియా ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. పోలంకు వారు కూడదనిరి. కాని 1918 అట్లు ప్రకారము విల్నానే రాజధానిగ నిర్ణయించిరి లుథేనియావారు చెబుచున్నార. క్రమక్రమా దము వారు తమ ప్రభుత్వము నుంచెదరట.

పార్లమెంటు 44 అగ్యుత్తుడు నిర్దిగారి ౩ జీవానూచే శోలి ఫాక్సులో ఎన్నిక జరుగును.

దర్బనులో భారతీయుల గృహపరిస్థితులు

విచారణ సంఘమును నియమించుట

కేఫుటవుక్, జూన్ 5:—కేఫుటవుకు ఒడంబడిక ప్రకారము దర్బనులో భారతీయుల గృహపరిస్థితులను విచారిం చుటకు యూనియను ప్రభుత్వమువారు ఒక సంఘమును నియ మించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా కాంగ్రెసునుండి ఇద్దరు భారతీయు లకు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు పేర్కొన్నవారిని నియ మించెదరు.

అక్రమముగా అనగా ప్రభుత్వ కాపనములకు విరూధముగ ప్రవేశించినవారిని తీవ్రములకు కాంగ్రెస్ కా ర్యనిర్వాహకవర్గమువారు శాస్త్రిగారి సలహాననుసరించుటకు ఒప్పుకొనిరి. భారతీయుల విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము జాతీయ కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు ఈ ఆర్థికపత్రములో 9000 పా నులకు ఏర్పాటుజేసిరి.

ప్రతికూల ఇటలీ ఆందోళనము

పోలిసుఅధికారికి చెబ్బులుతగులుట

జెర్లిను, జూన్ 4:—కమ్యూనిస్టులను పోలిసువారు కా ల్బుటచే ఒకదచనిపోగా ఆరిని దహనమునకు జెర్లిను కమ్యూ నిస్టులు వెంటబోవుచుండిరి. పోలిసుతో డిక్షానిరి. జెర్లిను పో లీసు జైన్ ప్రెసిడెంటు తనబండిలోనుండి దిగి పోలిసువారిని కమ్యూనిస్టులను కొట్టవలదని పోలిసువారు అత్యుచుచేయక ఆరినిగూడ గొట్టిరి. ఇక అక్కడయున్న ప్రాణముదక్కగని పళాయిసమెనచ్చెను. పోలిసు, జైన్ ప్రెసిడెంటునని జెప్పినను లాభములేకుండెను. ఇంతవరకు సంగతి నెవరును కాదని ప్రతి ఘటించలేదు అనవసరముగ పోలిసువారు సోబూకట్టలను ప్ర యోగించిరి దాక్కురు వీనుగారు చెబుచున్నార. తాను అ ల్లరులను అడంచుటకు జోక్యముకలగజేసికొన భుజములమీద న, ఎడమచేతిమీదను చెబ్బులతోనెనవిరి. ప్రాణముదక్కించు కొనుటకు రంగమును విడిచిపోలిరి. ఈ విషయమై విచార ణకు పలుచున్నారు.

క్రొత్త బొంబయి గవర్నరు ప్రగల్భములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—హోలం కన్సర్వేటివు సంఘమును దువస్యకించుచు తాను బొంబయిగవర్నరుగ నియమించబడిన విషయమును చెప్పి తన పార్లమెంటుపర్యవ్రేయము వదులుకొని అ.దరిని విడిచి బోవలసిందలకు విచారకరముగ నున్నదనిరి. కొంతసేపు ఆలోచించి ఇండియాకు బోవుటచే మరింత మంచిని చేయగలుగునను ఆశతో, మిమ్ములకు వదిలిపోవుటకు విచార ముగనున్న బొంబయిగవర్నరుగ పోవ నిశ్చయించినదినిరి. ఇంటి వద్ద యుండుటకంటె ఇండియాకుబోయిన ఎక్కువ యువయో గముందునని నే ననుకొనుట సరియని మీరు సమ్యగించెద రను కొనెదననిరి. నేను చేసినపని మంచిదో చెడ్డదో కాలమే చెబు తగలవనిరి.

చీనా రిపబ్లికుకు పూర్వము అగ్యుత్తులగనన్న లియోక్ నాంగుగారు చనిపోయిరి.

ఇటలీ విదేశాంగ విధానము

ముస్సోలినిగారి తీర్మానము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

రోము, జూన్ 5:—ప్రపంచములో యున్న అన్ని జాతులతోను ఇటలీ సంబంధమును ముస్సోలినిగారు సాంకముగ పరిశీలించిరి. ఇంగ్లండుతో స్నేహముగ నుండుటకు నిశ్చ యించిరి.

ప్రాంసు జర్మనీతో సంబంధము యభివృద్ధి గాంచు చున్నదనిరి. పూర్వముకంటె, ఇప్పుడు చాల బాగున్నదనిరి. జర్మనీతో సంబంధము మరింత ఎక్కువగ యభివృద్ధిగాంచెడిదే గాని వారు బాధ్యత నెరుగకుండ అపందస్సుముగ ఇటలీ దేశీయ విధానమీద జోక్యము కలుగజేసికొనుటచే ప్రయత్నించెనట. ముస్సో లో ప్రాంసుతో మైత్రిబంధికము జేసికొనుటకు రాను బారములను ప్రారంభించితి మరిరి. ఉత్తర ఆఫ్రికాసభ్యులను

వరిమొగము జేసికొన దలంచిరిమి. ఇటీవల యుగోస్లావియా పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రస్తావించిరి. ప్రతికూలపూర్వస్థితులు యుగో స్లావియా అల్లరులకు కారణమనిరి. ఈఅల్లరులనుగూర్చి వివేక మతో జాగ్రత్తగ ప్రవర్తించవలెనట. యుగోస్లావియాతో ఒడం బడికు ద్వంద్వముకొనకుంట విచారకరమనిరి. ఇతరదేశముల తో ఇటలీసంబంధము సాధారణముగ భృప్తిరముగ నున్నది. నవ్వపరిచారముల చరిత్రను ముగించి స్వస్తిజెప్పుట నుంచిదనిరి. అట్లు చేసినచో యూరపు ఆరికజీవనము యభివృద్ధిగాంచుటకు పీలుగుననిరి. ప్రపంచమంతయు ఆగ్ కాభివృద్ధిగాంచు ననిరి.

పూర్వజమునకు జాతిసమితికొన్న ఖిద్దనువారలు తప్ప వనిరి. విశోధభావము లేనట. కాని జాతిసమితియే సర్వకర్తగల దకు నమ్మకము ఇటలీకి లేదు.

దక్షిణ చీనానేనలు

పికింగులో ప్రవేశించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

హ్యంగుపే, జూన్ 5:—దక్షిణ చీనానేనలలో ము దటిదియగు హున్సిసైన్యము, టూక్ మరొంగునే నాని సైన్యము పికింగులో ప్రవేశించెనని పికింగువార్తలు చెబుచున్నవి.

ఆర్థిక చట్టము

రెండవసారి ఆమోదించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—ఆర్థికచట్టమును కామన్సుసభవా రు రెండవసారి ఆమోదించిరి. స్పీడెనుగారి సవరణ వీగిపా యెను.

జాతీయమితి అసంబ్ధి

భారతప్రతినిధులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—ఈ సంవత్సరము జాతీయమితి అ సంబ్ధి ప్రతినిధులుగ భారతదేశముతరపున లిట్టునుప్రభువు, పాల మునకు న వా లు, సర్ ఎ సం త కు మారు మల్లి కు గార్లును, సర్ ఎడ్వర్డు చామియరు, సర్ మార్క్వా జేంకట రెడ్డి నాయుడుగారును, అబ్దుల్లా యూసఫాలీగారుగూడ నియ మించిరి.

రెండు వైమానికదళములు ఉపవనలో డిక్షాని అం దున్న వైమానికులు. మరణించిరి

పుదుక్కోట మహారాజుగారి దహన సంస్కారములు

మద్రాసు బ్రాహ్మణుల పౌరోహిత్యము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—పుదుక్కోట మహారాజుగారి: గోల్డెన్ గ్రీవులో దహనము గావించిరి. ఇద్దరు మద్రాసు బ్రాహ్మణులు అధికర్యకు జరిపించిరి. అ స్థికులను మాత్రము పుదుక్కోటకు బంపి మామూలు కర్మకాండను జరిపించెదరట.

చాంగ్స్యోలినుగారి మరణము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ఇంకను నిశ్చయము గాలేదు
లండన్, జూన్ 5:—చాంగ్స్యోలినుగారు చనిపోయ రన్న వార్తాపత్రికావార్తకు భాయపరుచుటకు పీలులేదనుచు చ్చారు.

అమానుల్లా రాజదంపతులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మాస్కో, జూన్ 5:—సోవియరము అమానుల్లా రాజదంపతులు టిప్సిను కేగిరి. ప్రజాసంఘమువారు జారియన సభవారను కొందొసగిరి. వీరవ బాహురు బయలుదేరిరి. జెల్లియం రాజదంపతులు మూడుమాసముల సంచారము మీద బయలుదేరిరట.

ఇటలీ ఆపక వర్తకసంబంధము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

రోము, జూన్ 6:—సెనటులో మాట్లాడుచు ముస్సోలినీగారికి టెలు దెలిపిరి. ఇటలీ అప్పు కనుక్కుకొనినందున లిప్పిటిని అంత సంఖ్యమైనవిని యములు గావు. కాని ఇటలీనుండి యింకా సామగ్రి, మోటారుబండ్లను పంపింపజేయుటకు కంట్రాక్టు లు రై ఆయనది. సాంకేతిక విషయములందు సలహానిచ్చుటకు నిపు ణులను బంపెదరు. ఆఫ్రికానుండి 25 వైమానికులను ఇటలీకి బంపుట చాల ముఖ్యవిషయమనిరి. కేంద్రఅసియా రాజకీయములు అనూనూరాజాగారి పరిశీలనమున ప్రాయశ్చి ము గాంచినందున.

వ్యభిచారము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

జనీవా, జూన్ 6:—దుర్మహిమ వ్యభిచారమును, యూరపు అమెరికాయందును లె సెన్సుబాందిన వ్యభిచారపు హములనెత్తివేసినచోటున వ్యభిచారవృత్తికి స్త్రీలను, పిల్లలను విక్రయించు విషయమై అలోచించవలసిన చాంజెస్లేగాడు సమర్పించిన నివేదికను జనీవా జాతీయసభవారు అంగీకరించిరి.

వాతావరణస్థితి

1929 సం జూన్ 6వ తేది బుధవారము

మాట్రికల్ లా	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో తేలికపాటి వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో సులభమైన వర్షపాతము
కోల్కత్తా	92	78	...	0.1	0.5
విశాఖపట్నం	90	81	...	0.1	0.7
కాకినాడ	104	78	...	0.1	0.4
మచిలీపట్నం	101	88	...	0.4	0.8
కర్నూలు	96	77	...	2.9	2.5
అద్దూరి	98	76	...	0.7	0.2
అనంతపురం	0.4	0.4
కడప	99	81	...	0.9	0.8
నెల్లూరు	106	85	...	0.1	0.1
మద్రాసు	106	85	...	0	0.4
కడపూరు	102	88	...	0	0.2
సోనపూరు	96	76	...	0.7	0.1
కోయంబూరు	84	71	...	0.2	0.1
తిరువనంతపురి	97	81	...	0	0.4
శాంతిపట్నం	99	88	...	0	0.2
మధురై	94	80	...	0	0.4
పొంబే	91	82	...	0	0.1
తిరువల్లూరి	0	0.2
తిరువేండ్రం	81	76	0.4	8.5	+ 0.2
రొచ్చిక్	86	74	1.8	7.1	+ 2.0
కాలిక్ట్	84	72	1.2	10.1	+ 4.8
మంగళూరు	88	78	2.8	10.1	+ 4.5
చెన్నై	85	68	...	1.2	+ 0.2
మొర్రా
కొండవీడు	69	52	0.1	0.8	0.2
మొర్రా	69	60	...	0.6	...

సర్కారులు:—విశాఖపట్నములో చినుకులు బడెను గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల ముట్టు దట్టముగాయున్నది. కాకినాడలో పగటివడి 9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నిన్న 10.4 డిగ్రీలు ఎండగానెను.

డక్కన్:—మట్టు సుస్థిరముగా నున్నది. పగటి వ. 2 మొదలు 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటక:—మట్టు విస్తారముగానున్నది. మద్రాసు లో 6 డిగ్రీలు పగటివడి ఎక్కువ. నిన్న మద్రాసు నెల్లూరులో 10.6 డిగ్రీలు ఎండగానెను.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయ నాతకగ్రామ్యుడు.

ఈజిప్టు శాసనములందు బ్రిటను జోక్యము కలుగ జేసుకొను హక్కు

ఈజిప్టు గుర్తించదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కెయిరో, జూన్ 6:—సెనటులో ప్రభుత్వమును ప్రతిపక్షులు బండించిన తంతిచార్లు దెబ్బపడుచు 1922 క్రొటనము ఒకపక్షముగారి నే బాధించినదిగాన ఈజిప్టు శాసనములందు బ్రిటను జోక్యము కలుగ జేసుకొను హక్కును ఈజిప్టు గుర్తించబడని నహాన్ పాషాగారు ప్రకటించిరి.

స్పెయిను వైమానికులు ఇంగ్లను బగ్గానులో నేయున్నారట. మ్యాడ్రిడునుండి మరికొన్ని విమానములు వచ్చినగాని ఇండియాకు బయలుదేరరు. ఇరాకులో నే యుండురు.

బొంబాయి స్త్రీలసభ

బొంబాయి ప్రజలకు సాయముచేయ నిశ్చయించుట బొంబాయి, జూన్ 6:—రాష్ట్రీయ సభాపక్షమున మార్కాట్ విద్యాలయభవనమున బొంబాయి స్త్రీల మహాసభ జరిగెను. అంతరికాబాయి గోక్షేగార్ రధ్యక్షత వహించిరి. క్రొత్తగావేసిన పన్నులు శ్వాసాయలో ఆస్థాయములో కనుగొనుట కొకసంఖ్యమును నియంజనపరిచినదని బాక్స్లీ ప్రజలు కోరుచున్న కోర్కెను బలపరుచుచు తీర్మానముచేయబడెను. ప్రభుత్వమువారు తత్తు యే విచారణను చేయించి, అది పూర్తియగువరకు ప్రాతినిధ్యమునే వసూలుచేయవలసినదని తీర్మానంపబడెను. ప్రజలను చెదరగొట్టుటకు పరాకులను, సాయభూలులగు పోలీసులను తెప్పించినందులకు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగా ఖండించుచు తీర్మానింపబడెను. బాక్స్లీ సత్యాగ్రహ సమరమున బొంబాయి స్త్రీలు ధనసహాయము చేయవలసినదని కోరబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

పాంచాలమున బక్రీద్ గడవిడలు

సోప్తా కాల్యుల విచారణ

మాలిక్ పూర్ కాల్యులవిషయమై హిందూ సిక్కునాయకుల ప్రకటన
డిల్లీ, జూన్ 6:—సోప్తా కాల్యులవిషయమై విచారిం చుచున్న ఇ. సి. మార్టిన్ గారు నిన్న 18 సాక్షులను విచారించిరి.

బార్కతల్లి అను పోలీసువాడు మహమ్మదీయులు పల్లవ మసీదులో చేరి మే 21 తారీఖున హిందువులను మహమ్మదీ యులను చేసికొనిన ఒడంబడిక ప్రకారము జరపమొదలని ఉపన్యసిందిరిని చెప్పెను. పోలీసు నూపరింబెండెంబు మరల సాక్షులొచ్చుచు తాను జనసమూహము అధర్మముగాకూడిన దని చెప్పలేదనియు, వారు నల్లిపోవుటకు ఆజ్ఞయున్న లేదనియు చెప్పెను. మే 21 తారీఖున జరిగిన ఒడంబడికసంగతి తనకు తెలియదు. ఆ ఆవును చంపనివల్లనని చెప్పినవారు తప్పిండు దురుగదాయని మొదట ఆతడు అలచెను. తరువాత ఏవో క్రొత్త ఆవు వధింపబడునని తాను చెప్పవలసినచ్చెను.

ప్రశ్న:—హిందువులు మహమ్మదీయులు ఆవులను చంపమని ఒడంబడిక చేసికొనినప్పుడు గోవధచేయనిచ్చుటకు నీ నెట్టాపుకొంటిని?

ఉత్తరము:—ఆ ఊరిలో ఆచారములు నాకు తెలియ లేదు. సోప్తా మహమ్మదీయులు తమకు బలవంత పెట్టి నొప్పించిన నాతో చెప్పిరి. జనులు మూగముందు గోవధ చేయనిచ్చుటకు నేను తయారుగానుంటిని కాని అజనము గోవధ యెప్పుడు అఊరిలో జరిగియుండలేదని చెప్పటచే నేను నాయభిప్రాయమును మార్చుకొంటిని.

వెనుకటి రాత్రి పల్లవజాట్లు యింక యేదైన నొక ఆవు చంపబడుట కొప్పుకొనిరినియు, తాను వారిని బక్రీద్ నాడు సోప్తాకు రావద్దని చెప్పిననీయు చెప్పెను. ఆరాత్రి తాను సహించినవలె అసీసరుకు తరిగి నిచ్చెను. కాల్యుల ప్రార్థన తాను 'నల్లి పోండి, లేదా కాత్తెదను' అని చెప్పిననీయు, ఆనూకలు రాళ్లువచ్చుటకు పార్శ్వభించెననియు చెప్పెను. తాను కాల్యు ముంబు పెట్టినను వారు ఒకలేరు.

నబ్ విచియనలు అసీసర్ సాక్ష్యము

మే, 29 న తారీఖున సోప్తా మహమ్మదీయులసభ నుంచి గడవిడలు జరుగ వచ్చునని అర్థమయ్యెనని సబ్ డివిజన్ డివిజన్ ఆఫీసరు చెప్పెను. పోలీసు విచారణ జరుగవలసినదిగా తాను ఆజ్ఞనిచ్చెను. కాని తనకునివేదిక పంపబడలేదు. బక్రీద్ నాడు తాను కల్వలస్తేవక్

చార్జిలో నుండెను సోప్తాలో తహసీల్దారు నియోగింపబడెను. 10 తారీఖున తహసీల్దారునుండి వార్తరగాగానే తాను సోప్తాకువెళ్లెను. కాబట్లు జరిగినచోట పరాయిగ్రామ మలవారెవ్వరు లేరు.

ప్రభూసాక్ష్యము

ప్రభు అను పోలీసు తహసీల్దారుగారి ఆజ్ఞపై తాను కాల్యులనని చెప్పెను. ఆ సమూహములో 200 మంది యుండిరి. కాని వారి గ్రామములోనికి వెళ్లలేదు.

మాలెఖాన్ సాక్ష్యము

సోప్తా జమీందారుగు మాలెఖాన్ పోయిన పరిస్థితి ములో ఒక ఆవు వధింపబడుచుండెననియు, రెండు బడిగి నాగు గనుక ఒడంబడిక ప్రకారమున నష్టము చేసిన ననియు చెప్పెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

బాక్స్లీ సత్యాగ్రహదినము

జరుపుటకు మోదరాబాదు కాంగ్రెస్ సంఘము

నిశ్చయించుట

మోదరాబాద్ (సింధు) జూన్ 6:—ఈ నెల 12 తారీఖున బాక్స్లీ సత్యాగ్రహదినమును జరుపుటకు మోదరాబాదు కాంగ్రెస్ సంఘమువారు నిర్ధారణచేసినారు. ఆరోజున బహిరంగసభలు చేయబడును. బాక్స్లీ సత్యాగ్రహోద్యమమును గురించి నిజమును వర్తమానమును ప్రకటించును. బాక్స్లీ ప్రజల సహాయార్థము ద్రవ్యము వసూలుచేయుటకు శ్రీయుత జయ రాందాసుగారు, చాయల్ రాం, ఆదర్శ ఆల్ కానీ, జమల్ మల్ గారు కలసిన ఉపసంఘముకంటి యేర్పాటు చేయబడెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

ఉద్యోగీయులు రాజీనామా నిచ్చుట

పటేలుగారు : సంఘపీఠాగారము చెయ్యవలసినదని ప్రపోధించుట.

బొంబాయి, జూన్ 6:—బాక్స్లీలో పరిస్థితులు తీవ్రరూపమును దాల్చుచున్నవి. గ్రామోద్యోగీయులు బని లీలు చేయబడుచున్నారు. నోరులేని జంతువులను జత్తుచేసి, వాటిని నాశనాధింప జేయుట చూడలేక చాలమంది ఉద్యోగీయులు రాజీనామా నిచ్చుచున్నారు. సార్వత్రిక డివిజన్ లో 10 మంది తలెత్తలలో 8 మందుగురు రాజీనామా లిచ్చిరి. ఇతర గ్రామములలోని ముఖ్యులు రాజీనామా నివ్వగలరని తెలియచున్నది. మే 31 తారీఖున ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రకటనకు కొన్ని అపార్థములు చేయబడినవి గనుక, భూమి జత్తు చేయబడినచో రండు ఆస్తి అమ్మకముకాకమునుపు పన్ను నిచ్చినకాని భూములు నిలువని మరీ నూరత్ కలెక్టరుగారు మరియొక ప్రకటన గావించినారు.

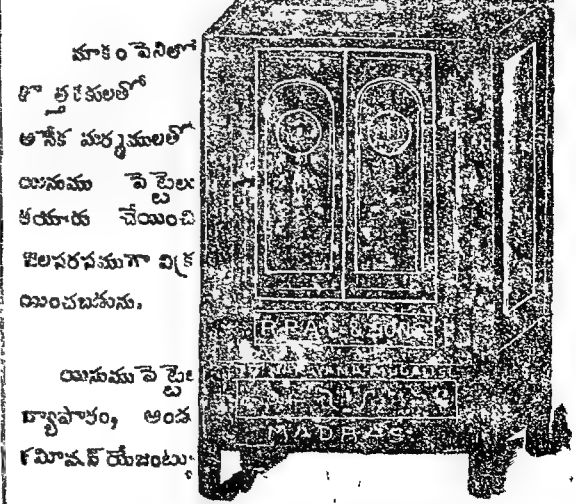
శ్రీయుత వల్లభభాయిపటేలుగారు బుధవారం నా యంత్రము మూడు సభలలో నుపన్యసిందిరి. ప్రతి సభలోను పన్నులనిచ్చినవారిని సాంఘికముగా జహాన్ గురించుచునెనని చెప్పెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

లిపోవా సమైక్యపరిస్థితులు

మైత్రాగారి ప్రకటన

కలకత్తా, జూన్ 6:—సి. సి. మైత్రాగారు డైరీ హెరాల్డు, సండేయర్, గ్లాస్కో ఫ్యూచరువర్తికల కీక్రింది తరిగినిచ్చిరి.

లిపోవాసమైక్య మొదలై నాలుగునెలలై నది. ప్రభుత్వమువారు జోక్యము పుచ్చుకొనవలసి వచ్చెనుగాని, ఏదెంటుగా రి మరతులను వారామోడించిరి. సమైక్యదారులు లొంగరు. సమైక్యలో 21,000, రైల్వేపనివారు, 10,000, లోహపు పనివారు, 8,000, జనపనార పనివారు, 8,500 ప్రతి పనివారు, పాల్గొనుచున్నారు. స్వల్పముగా విదేశద్రవ్యము వచ్చినది. ధనసహాయము వాక్సహాయము ప్రార్థించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రాచమడుగు పెద్ద అప్పయ్య శెట్టి అందు నన్ను 77, నారాయణమొదలి తిట్టి, మద్రాసు.

4

ఆయుర్యేదనిలయము, బెజవాడ.

ఆయుర్వేద వైద్యము

(పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు శిక్షణ)

(డాక్టరు యస్. శేషచార్యులు ఎ. యం. పి. సి. యల్. సి. పి. యస్)

భారతదేశమున దాని భాగములయందు మన దేశీయ వైద్యమును ఆయుర్వేదమునందు క్రమ క్రమముగా ప్రతిగలదనియు దేశీయ వైద్యము ప్రజలకును అదరించెదరనియు ఆయుర్వేదము వ్యవస్థాపకమునందు మనకును కులభవమునందు మనదేశీయుల దేశాభివృద్ధియును కలగజేయుటకు శిక్షణ పొందినవారు లగునగున ప్రభుత్వమునకే కాక మనకందరికీ దెలిసిన విషయమే. కనుక నే వైద్యకాళువారు అన్ని ప్రాంతములలోను ప్రజాసామాన్యమున కంతయు ఆయుర్వేదమును అందజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సాధారణముగ ప్రజలందరు దేశీయ వైద్యము కావలయుననియే యేకగ్రీవముగ ఆందోళన జేయుచున్నాము. కాననసభ్యులను వైద్యాభివృద్ధిని తగిన ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని. సామాన్య కాననసభ్యులయందు సహితము నిద్రాసహిత పరీక్షలు లాగిన్ లాగి చూడెడియున్నను మనదేశీయ ఆయుర్వేద వైద్యమును ప్రోత్సహించి వృద్ధి జేయువలయునని సలహానిచ్చి యున్నాడు. వ్యక్త సంతాపాధీకులు నేటివరకు వారివారి రాజ్యములలో నిరకాలము నుండియే దేశీయ వైద్యమును ప్రోత్సహించి వృద్ధి జేయుచున్నాడు. కలకత్తా కార్పొరేషను వారివారి "అప్రెంటిస్ ఆయుర్వేద కళాశాలకు" రూ. 80,000 రూపాయలు మూలధన మొసగి ప్రతి సంవత్సరము రూ. 20,000 రూపాయలు గ్రాంటు నొసంగుచున్నది. బొంబాయి కార్పొరేషను వారును ఆయుర్వేదమును ప్రోత్సహించుచున్నాడు. మద్రాసు కార్పొరేషనువారు సముతము ఈ మధ్య కొన్ని ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలను నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించి, నింతవరకు సేమియు చేయుచున్నాడు. మద్రాసునందు బసేజీయు కొన్ని దేశీయ వైద్యకాలకులను ప్రోత్సహించుచున్నాడు.

ఇక సంయుక్తపరగణాలలో, మన ఆయుర్వేదమునకు ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువగా ప్రోత్సాహమునంగి యొక గొప్ప సంఘ మేర్పరుపబడి, ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యాభివృద్ధికి మంచి యోర్నాలు జరిగించి నడిపించుచున్నాడు. కావుననే, మన మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్య కళాశాలాధికారులను స్పెషల్ ఆఫీసరుగ నియమించి గత వత్సరము మధ్య పరగణాలకు ఆయుర్వేదమును మనరాజధానియందభివృద్ధి జేయుటకు అప్పటి వైద్యవిధానముల సరయుటకు బంపియున్నాడు.

దీనినిబట్టి, శ్రీయుత కెప్టెను, జి. శ్రీనివాసమూర్తి బి. పి. బి. యల్. ఆండ్ యం. బి. సి. యం. గారు వారి నివేదికను ప్రభుత్వమువారికి బంప వారినివేదికలో, స్థానిక సంస్థలకు, ఆయుర్వేద వైద్యకాలకుల నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నముగ బసేజీయును చైర్మన్ ప్రతిష్ఠాపనలకును, శిక్షణ పొంది ప్రయత్నముగ ప్రోత్సహించుచు దేశీయ వైద్యమును, ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు నొసంగుటకు శిఫార్సు జేసియున్నాడు. ఈ విషయమే గత ఏప్రిల్ 24న లేడి ఉదకమండల వాక్రలలో, ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించి సర్దును జనరల్ వారి అభిప్రాయమే పంపినట్లు దెలియుచున్నది. ఈ విషయమే సర్దును జనరల్ గారు ఏమి జేయుదురో, చూడవలసియున్నది. ఇక మేనెల 26న లేడి నెలవడిన ఆ సోనియే పెద్దు (పెన్నునాల్ బట్టియు, 28-5-28 లేడినెల వది న పోర్టు సెంటు పార్టీ గ జటు ను బట్టియు, ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్య పాఠశాలలో ప్రభుత్వమువారిచే సంగీకరింపబడిన పాఠ్యాభ్యస వైద్యవిద్యను పూర్తిగా నేర్చుకొనిన విద్యార్థులకే పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు శిక్షణ "పాండ నర్సు లు" పరిగణించబడుట, అట్టివారు రెండువత్సరములు ఆ పాఠశాలలో శిక్షణబడసి, అపిమ్మట అందు తీర్మానమువారికి, ఎఫ్. బి. యం. అను విరుదమును నొసగుట చూడ, నివేదికలో ఆరోగ్యకాళు మంత్రిగా నుండిన ఆరోగ్యస్వామి మొదలియగుగాకు 14-27 లేడినెల బెజవాడలో, శ్రీ పంకజేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలకు దగ్గించి, వీరితో స్థాపకులతో, ఆయుర్వేద వైద్యపద్ధతిని గూర్చి చర్చించి, ఆయుర్వేదమును తాము అభివృద్ధి జేయుటానియందు ఇంగ్లీషు వైద్యముందు యం. బి. పరీక్ష పాస్ సైవారు ఆయుర్వేదముందుమాడ ప్రవీణత సంపాదించుకొనుటకు తాము ఒక శిక్షాక్రమమును విధింప బోవుచున్నామని చెప్పినవాక్యములు నేడు స్పష్టమైనవి.

మరియు 16-8-27 లేడి సాయంకాలము 4 గంటలకు స్టాను హవును పేట ముగిసినట్లే ఆయుర్వేద వైద్యశాలయందు అనరబిల్ మంత్రియగు ఆరోగ్యస్వామి మొదలియగుగాకు ఉపన్యసించుటకు వచ్చినప్పుడు, మంత్రిగారు "నుంగురూతునందు దేశీయవాదకులను ప్రోత్సహించుటకు తమ దక్షిణేశ్వరమును ఆ మందులు చాలచౌకయనియు, ప్రజలకు క్రమ క్రమముగ సరిపోవుననియు చెప్పబడెను. మధురయగుటచేతనే ఆయుర్వేదమును గూర్చి యాత్మసంతోషముగలవలెన మధురవాక్యములను

నిరూపించబడినది.

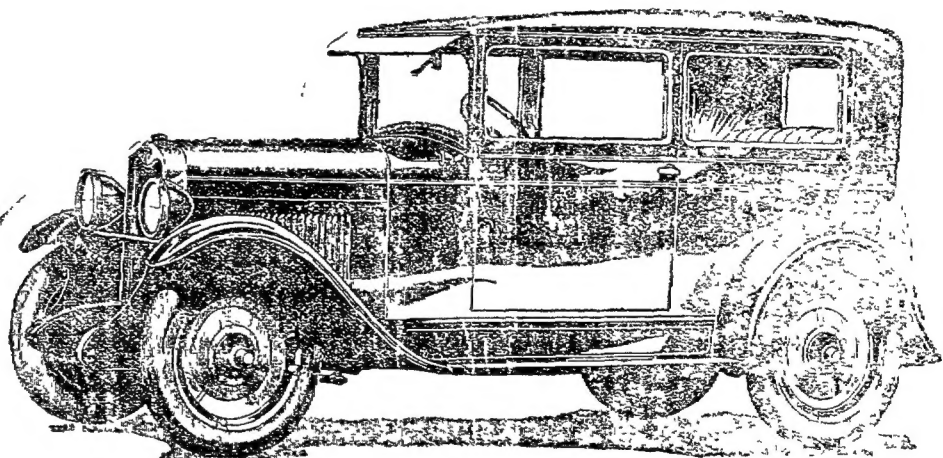
ఎల్లప్పుడు నాయకత్వము వహించుచున్నది. 1928 నంబి చివర్ లెట్ తక్కువ ధరలో పొందదగిన కారు లన్నిటిలోకి ఘనతవహించదగినది. యేటేట అభివృద్ధి గాంచబడిన మార్కులకు లోనగుటచే ఆటో మొలైల్స్ తయారొనర్చు వారలందరలో మిగుల ఉన్నతస్థానమును నాక్రమించియున్నారు. చివర్ లెట్ నందు అభివృద్ధిగాంచిన నూతనాంశములు వట్టి

ఉహాలమీద నొనర్చబడినవి కావు. జనరల్ మోటారుకంపెనీవారు 30 లక్షల వైశ్లదూరము ప్రయాణమొనర్చి పరీక్షించి, ప్రతిఅంశమును పరీక్షించి నయి సరియని నిరూపించబడిన తదుపరియే ఏర్పాటుగా వింపబడుచున్నది. అందువలననే ఈ చక్రముల ప్రేకులు, నవీనమైన ఇంజను, నిడుపైన బాడీకలిగిన 1928 చివర్ లెట్ డబ్బువిలువకుపాందదగిన కారులలో కెల్ల శ్రేష్టమైనది.

సింపున్ ఆండు కో లిమిటెడ్.

మద్రాసు.

ఉదకమండలం.

ఆరోగ్యస్వామి మొదలియగుగాకు నెలూరు ఆయుర్వేద పంకజేశ్వర గారిచే అభివృద్ధిగల మొసంగిరి. అంతట మంత్రిగారు ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి మిగుల సానుకూలవాదము ప్రస్తుతమున్న ఆయుర్వేదవైద్యుల కేర్పూచి తాత్కాలిక నిపుణులు కాకు గాన అట్టివారికి వైద్యముగూడ చాల లాభముగ నుండునని అభిప్రాయ మొసంగుచు, 1926 నంబి వైద్యపరీక్షాపత్ర నివేదికలో, ఆయుర్వేద వైద్యులను, ఆయుర్వేద వైద్యాలయములను, ప్రోత్సాహపరచునట్లు మంత్రిగారు వాయుటలో గాని కర్త మేమియో పరికరాపాతకులే గహించుచుగాక, గనుకనే, నెలూరునందు మంత్రిగారిజవాటు ప్రేక్షకులకు మిక్కిలి లాభాభంగమును కలిగించింది.

యూనయమునందు మన దేశీయ వైద్యమును పరీక్షించుచు ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్య పాఠశాల విద్యార్థుల గాని, యస్. యల్. సి. పరీక్షలో కృతార్థులై వానికి సంఘముల విద్యార్థి జేతనములు నైకొని ప్రయత్నము వైద్య ప్రవీణత పరీక్షలో గాని, కళాశాలలలో గాని, ఆయుర్వేదమును అత్యుత్తముగ నాలుగువందలవరకు అభ్యసించి నెలవడిన మన రాజధానియందు లోకల్ పోర్టులు, ముంబై సంఘములు పోషించెడి నునాడు 90 ఆయుర్వేద వైద్యులగుట విశిష్ట సమరతతో బసేజీయు వైద్యులగుగాని, పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు శిక్షణ గరవక అట్టివారు ఆయుర్వేద వైద్యులను నిరసించుచు మనవైద్యమునందె తమాత్రము సానుకూలవాదము పాఠ్యాభ్యస వైద్యవిద్యలో వారితోనవారి ప్రోత్సాహముగ మన ఆయుర్వేదముయొక్క నిజత్వమును చూపించుచు నీతికి రాకూడదు. ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యకాళు మంత్రిగారు సహితము నిట్టి శిష్యులకు అడ్డులనుకేలి మంత్రిగారి ప్రోత్సాహమును నియమమునందే పరిమితముగా మంత్రిగారు ఆయుర్వేద వైద్యులను నిరసించుచు మన వైద్యమును పరిక్షించుటకు మిక్కిలి లాభాభంగమును కలిగించింది.

మరియు, యూనయమునందే తనాలి, యేలూరు, బెజవాడ, గుంటూరు మొదలగుపట్టణములందు మాట్లాడినపుడును తమ, ఆయుర్వేద వైద్యమునందు మనకు పూర్తిసమ్మతము గలదనియు, దేశీయ వైద్యము పూర్తిగా వృద్ధిబొందవలయునని యే నాయకత్వము. అని మంత్రిగారు పరిగణించుటకు చూడ, ప్రాయశః, వీరు పాఠ్యాభ్యస వైద్యపండితుల సలహాతో ముగిసి పుట్టుకొని, వ్యవసాయము, పాఠ్యాభ్యసమును, నిజవాగిరియే శిక్షకత్వము. లేనిచో ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి బసేజీయవలసిన

పాఠశాలలో శిక్షణబడసి, అపిమ్మట తమ దగ్గరికు యస్.

1. Chlorophyll is the green pigment found in plants and algae. It is responsible for capturing light energy and converting it into chemical energy through the process of photosynthesis. Chlorophyll is located in the chloroplasts of plant cells.

విలారువార్తలు

హిందూ యువజనసంఘము

హిందూ యువజన సంఘమువారి నూతనభవనము శ్రీ మహా గంగరాజు జమీందారుగారు ఆతిథ్యము ప్రార్థన చేయుచున్నారు. పనిచేయుటగా జరిగియున్నది. ఆవిరణపు గోడల భవనమునకు సంబంధించి యింతవఱకు ప్రారంభమున వి. వెనకప్పు కూడను త్వరగానే పూరి జరుగును. ఈ భవనము గంగరాజు జమీందారుగారి దాతృత్వమునకు స్వార్థకవిహీనముగా కాన్యతనగా ఉండెడిది. ఇది పూరియగునప్పటికి రూ. 24000 లు వ్యయమగును. గంగరాజు జమీందారుగారి యాపనిని ప్రతి పదు తిరిగి స్వచ్ఛముగా చేయుచున్నారు.

గృహనిర్మాణ పరవతిసంఘము

ఈమధ్య తూర్పు పేటలోని మరెక్కొన్ని చోట్లకు పరమరామస్వామియైన యింద్రుడు తిరిగి కట్టించుటగాను యీ గ్రామములో గృహనిర్మాణ పరవతి సంఘము ఒకటి నెలకొల్పబడినది. ముగిరాల్లి శ్రీ మహాచర్ల వియ్యన్న పంతులు బి. ఏ. పి. యల్ గారు ఆధ్యక్షులుగాను, యిదివరకు మృగసింహు కొన్ని వైసు చేయిచేయుగానుండిన ముగిరాల్లి శ్రీకర్తవీరి లక్ష్మీరామయ్య పంతులుగారు కాన్యార్థమున నుండి యిట్టిమొదటి ప్రజాసేవ చేయుచున్నారు. కాలిఫోర్నియా తాటకు యింద్రుడు బహుశం టి. డబ్బు నిర్మించుకొనుటకు తగ్గిన డబ్బు మిన 10 సంవత్సరములు వాయిదా ముడిలు చేసి యీ శ్రీమంతులు చేసుకొను పద్ధతితో ఆఫ్ఫరుచ్చి వీధుల గృహనిర్మాణమునకై యీ సంఘమువారు ఆర్జితమైన డబ్బుచేయుచున్నారు. ఇంకొక గాను యెనుబదివేల రూపాయలు వంజూరుకొబడినది. ఇప్పుడు దాదాపు 43 గృహములను నిర్మించి యున్నారు. ఇంకను దిరఖాస్తులు విచ్చుచున్నవి. వైకము ముజారు చేయుచున్నారు. ఈ భారమంతయు అనగా ఆఫ్ఫరుచ్చి యిచ్చుటకున, కట్టబడుచున్న యింద్రుడు తిరిగి చేయుటకును, మొదలగు కార్యభారము తమిల వైక వేసుకొని ప్రజాసేవచేయుచున్న ముగిరాల్లి శ్రీకర్తవీరి లక్ష్మీరామయ్య పంతులుగారిని ఆభినందించుకొని యున్నది. ఇంకను యెనుబది వేల రూపాయలు యిందుకుగాను వ్యయపరచునని తెలియుచున్నది.

గృహదానము

రెండు మూడు మాసములలో యేలూరునకు యెన్నడును కలుగని విపత్తు వచ్చి రెండు మూడువేల గృహములు పడురాముక్తియొందు. ఈ సంవత్సరములో నూతనముగా మృగసింహు చేయెను పదవి ఆలంకరించిన ముగిరాల్లి శ్రీయం. జీవరత్నంగాను ఆహ్వానింపబడి యింద్రుకాలిఫోర్నియా ప్రాంతములన్నియు స్వయముగా తిరిగి మూచి యింద్రుడు కావలసిన తటియాచు, వాసములు మొదలగునవి యిచ్చించుచున్నాడు. వీరల గృహదానమునకుగాను యిదివరకు దొరతనమువారు రూ. 10000 లును పురపాలక సంఘమువారు రూ. 8000 లును విరాళమిచ్చిరి. రెండవవారు మరల దొరతనమువారు రూ. 500 లును, చెన్నపట్టణము క్రిందనిధి సంఘమువారు రూ. 8000 లును విరాళమిచ్చిరి. వర్షాకాలము సమీపించినది. అందువలన వీధిప్రజలకన్న ముఖములను తెలిసికొని చేయెనుగాను ఆ ఆర్థికతో పనిచేయుచున్నారు. ఇంకను కొంత చేయువలసియున్నది. అక్షులకొలది తాటియాచు, వెదురు వాసములు, కర్రలు, యింద్రుకాలిఫోర్నియాన ఆది ఆర్థులకు తూర్పు దేశపు పాటక ప్రజలకు పంచియిచ్చుచున్నారు.

వైశ్యవితంతువు ముసల్మానుమతమున జేరుట

వైశ్యులమునకు చెందిన ఒక వితంతువును ఒక మసల్మాను యువకుడు తేవీసుకొనిపోయి మహమ్మదీయ మతములో కలిసి ఆమెను కొద్దిదినములక్రిందటనే వివాహమాడినది. ఈ వైశ్య వితంతువునకు నమూన 19 సంవత్సరముల వయస్సు ఉన్నది. ఆమెను తేవీసుకొనివెళ్లిన మహమ్మదీయుడు మోటారు డ్రైవరు. ఈ నడుమ కొంతకాలమునంది మహమ్మదీయ మత ప్రచారము చేయుచున్నది. ఇందుకుగరించిన వివరములు ముందు వ్రాయబడును.

ఏలూరు, } ఒక పౌరుడు.
5-6-28.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:-Central Telegraph College, Naj Sarak, Delhi.

యువరాజు హారము.

నీవిడ్డ భుజించవలసినది యువరాజులు దిను ఆహారము. ఇతర ములైన యేపదార్థములును వానికంత ఆరోగ్యకరమైనవి కావు. కార్యపరార్థములై ముఖ్యముగ గలిగిన పంశమున జన్మించినవాడు. అట్టి పంశముయొక్క కీర్తిని అట్టివారికి జన్మస్థానమైన భారతసామ్రాజ్యముయొక్క ప్రతిష్ఠను ఆచంద్రతారకముగ నుంచునట్లు చూచుకొనుటే వానివిధి.

అట్టి అపూర్వఆహారమును వానికి గలిగించుటకు వానిని గ్లాక్సో నిచ్చి పెంచవలెను. ఆహారమున నీవును ప్రతిష్ఠ నార్జించెదవు. అయిదు రాజకుటుంబములలోని శిశువులకే ప్రత్యేకముగ నుపయోగించబడి ప్రఖ్యాతి నొందినది. నీవిడ్డకప్పుడున్న శ్రేష్ఠమైన పదార్థము నిచ్చుచేమించిది.

గ్లాక్సో బలకరమైన ఆహారము.

ఆల్ ఫ్రైడ్ యంగు అందుకో, లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కటి లేదు.) తపాలపెట్టె నెం. 40, మదరాసు.

8706

గోదావరి ఏజెన్సీ పోలవరం

(స్వీయవిలేఖరి)

పోలవరంలో అగ్ని ప్రమాదము. పురజనుల సంక్షోభము. 27-5-28 లేదీని నుమారు 800 ఇండ్లు పరమరామస్వామి ఆయ ప్రజలు కట్టుబట్టుతో తమ ప్రాణములు దక్కించుకొని బయటబడుట దుర్లభమైనది. ఆ పీడితయినవారు నిలవ నీడ లేక ఎండలో మలమల మాడిపోవుచున్నారు. మిగిలిన ఇండ్ల వారును తమ సామానులను పాలములలోను దోచు బతులు తెట్టుమని తమ గృహములను వదలివేసి ప్రాణములను కాపాడుకొనుచున్నారు. 31-5-28 లేదీని జగన్మోహరావుపేట అంటు కొని నుమారు 90 ఇండ్లు అంటుకొని ప్రజలు కట్టుబట్టుతో బయట పడినారు. నుమారు వారెంతోకాలముండి రేయింబలు ప్రజలు తమ ప్రాణములను ఆస్తులను చేతులలో తెట్టుకొని ఏ తేగ అగ్నిహోత్రుడు తమని (మింగి) తీయనో అని భయపడుచున్నారు. దిల్వార్తో తెచ్చుకొనగా తమ పలుకుబడిని వినియోగించి ప్రజాతేమముకొరకై యిట్టి ఆపత్కాలములో దీక్షలకు అనేకవిధములు తోడ్పడుచున్నారు. గ్రామం కాలిఫోర్నియా రోజున శ్రీయత దేవు అమ్మమ్మగారు బండ్లపై మంచినీళ్లు అన్నముతోనీ విధులవెంబడి తిరిగి అన్న దానముచేసిరి. శ్రీయతి వెంటపాటి పుల్లారావుగారు కొంతకాలవారు, చేరుకువాడ రామస్వామిగారు మున్నగు కలవ వర్తకులు వెదురు పగైరా కలవ సప్లయచేసి యింద్రు కాలినవారికి చాల సహాయముచేయుచున్నారు. ఇట్టి మహాసంక్షోభ సమయమున దయార్థిత్వాదయులెల్లరు ఇండ్లు కాలినవారికి తమ కీర్తివంచనలేక నర్యవిధముల సహాయము చేయుదురగాక యని కోరుచున్నాము. 2-6-28 లేదీని శ్రీయత కొంతకాల సరయ్యగారు పేదలకు అన్న ప్రదానముచేసి చాల వెదురు పంపి తోట్టికారు. వారి తమ్ముడుగారైన రాయుడుగారు తాటిఆకు ఉచితముగా యిచ్చుచున్నారు.

స్వరాజ్య ఆశ్రమం

నమూన 8 సంవత్సరములనుండి ప్రయత్నంచేసి పను కూర్చిన ఆస్తి ఉండు అగ్నిహోత్రుడు ఒక్క నిమవములలో ఆహారము కొన్నాడు. ఆశ్రమం వారు కట్టుబట్టుతో తమ ప్రాణములు దక్కించుకొని బయటబడుట దుర్లభమైనది. పుస్తక భాండారము ఉద్ధరణివా రాట్టుములు మగం సామగ్రి విగైరా పర్యయ మార్గమైపోయినవి సోమయ్యగారు వారిసరి స్వయంగా కట్టుమోసి పెంచినతోట యావత్తు ఆస్తి పాలైనది. ఆశ్రమం వేయించిన తడికలు కాలిపోయినవి. స్థలము గయ్యాయ పోయినది. ఏమిచేయుటకు తోచక ఆశ్రమవాసులు నిరాధారులై భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు. దేశభిమానులు దయచూచి వ్యాపరములు తమ కీర్త్యానుసారము, ధాన్యసహాయము, కలపపహాయముచేసి ఆశ్రమం తిరుగా నిలవజెట్ట ఆశ్రమస్థాపకలకు తోడ్పడుదురగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము. ఆశ్రమంలో జోర్డింగు విద్యార్థులుగానన్న కోయిలాలకు సోమయ్యగారి స్వంతగృహమును వారికోనే యున్నాడు. ఇట్టి తరి కాంగ్రెసు శాయకులు కలగజేసికొని తిరుగా స్వరాజ్యసంస్థకు నెలకొల్పుట వారిభారమైయున్నది.

“మేము స్వయముగ దిగుమతి చేయుటవలన మా సీమకమలము లందు మీకు ఎక్కువ లాభము కలుగును.” 4359

బోగిలాల్ మంగల్ జీ ఆండ్, కొ 89 సాలవీడి, వార్కుటపుక, మద్రాస్.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.